

MAGYAR LAPOK

* 3 lei

Posta postală plătită și aprobată de Dir. Gen. P.

ROMANIA

HUNGARIA

Disztér 1-2.

BUDAPEST

Főszerkesztő és a szerkesztésért felelős: dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP VI. évfolyam, 141 (1583) szám * Kedd, 1937 július 27

Főmunkatárs: dr Gyárfás Elemér

Az összes román pártok egyesült szövetsége nagy győzelmet aratott a brasovi községi választáson

Heves előcsatározások után a német és magyar kisebbségek jelöltjei visszaéptek. — A zsidók a román pártszövetséghez csatlakoztak. — Egyéb eredmények a vasárnapi választásokon

Braşovból jelentik: Az összes román pártok a városi választásokra szövetségbe léptek, s ez a szövetség több toborzó gyűlést tartott, melynek nyomán mind hangosabb és feszültebb lett a választás előcsatározások légköre. Szombaton volt a szövetség román pártok utolsó nagy toborzó gyűlése. Ez alkalommal a prefektus is résztvett, valamint ott voltak a román pártok összes helyi vezető emberei. A felszólítások során a Nemzeti Párt vezetője, Marcea Dumbrăveanu kiemelte, hogy a városban 34 százalék a román-ság aránya, míg a száz és magyar kisebbségké együtt 66 százalék. Minthogy azonban a kisebbségek maguk között is megoszlanak, míg a

románok most már mind együtt vannak, azért a román pártszövetség győzelmét biztosra vehetik. A Dimineata tudósítása szerint a szombati nap folyamán a zsidó lakosság is egyezkedéseket folytatott maga között, s ennek eredményeképpen elhatározta, hogy a román pártszövetség jelöltjeire szavaz. A vasárnapi választás csakugyan a román pártszövetség fényes győzelmével végződött. Azonban a szavazatok aránya így is fölért a lakosság imént említett nemzetiségi arányaitól. Ennek körülbelül az az oka, hogy a német és magyar pártok visszaléptek a választástól, s így választóik is abbahagyták a szavazást.

A fővárosi sajtó ünnepli a brasovi választási eredményt. Lepadatu szenátusi elnök nyilatkozata

Bucureşti. Saját tud. Vasárnap az ország több megyéjében lezajlottak a közigazgatási választások. Nagyobb incidensek csak Radautiban voltak, ahol a Nemzeti Kereszténypártiak szétáldták a Nemzeti Parasztpárt klubhelyiségét. Falcluban is voltak zavargások, de mindenütt máshol rendben folytak le a szavazások.

A román lapok hasábjain át ünneplik a brasovi eredményt, ahol 11.226 szavazat közül 9488 a román blokkra esett s a maradék az ifju szászok, az öreg szászok, a magyarok, a szocialisták és az agrárpártiak között oszlott meg.

Jellemző, hogy délfelé az öreg szászok és a magyarok jelöltjei köztölték a választási elnökkel, hogy visszalépnék.

Lepadatu szenátusi elnök, aki brasovi lakos, a román lapoknak nagy elégtétellel nyilatkozik a brasovi választási eredményről s ebben a nyilatkozatban említést tesz e visszalépésről s foglalkozik azok okaival is. Ebből kiderül, hogy a szavazóhelyiségeknél a rendőrség és a csendőrség nem tartotta fenn a rendet, hogy a német és magyar választóknak különféle pressziókkal kellett megküzdeniök, így a CFR hivatalnokok és munkások testületileg, zenezszóval vonultak fel, stb.

VÁLASZTÁSI EREDMÉNYEK ARDEAL EGYEB HELYEIN

Egyéb választási eredmények: Blaj 10 mandátumot szerzett a Nemzeti Parasztpárt, 10-et a Polgári Lista és 8-at a Liberális Párt.

Făgăraş: Nemzeti Parasztpárt 350 szavazat 13 mandátum. Agrárpárt 400 szavazat 15 mandátum, Liberális Párt 194 szavazat, Nemzeti Kereszténypárt 69 szavazat.

Satu-Mare: Liberálisok 8287, Nemzeti Parasztpártiak kartelben a szociáldemokratákkal 7504 szavazat, Keresztény Nemzeti Pártiak 5973

szavazat, magyarok 3019 szavazat, román front 2288 szavazat, a többi pártok jelentéktelen számú szavazatokat kaptak.

Salaj megye: Liberálisok 9235, Nemzeti Parasztpárt 16.774, Gheorghisták 2417, Román Front 6136, Magyarok 10.469, Nemzeti Kereszténypárt 1833 szavazat.

Tarnava-Mica megyében nem teljes az eredmény: Román front 2068, Liberálisok 2437, Nemzeti Parasztpárt 1609, Magyar Párt 2514, Ifju Németek 888, Öreg németek 671.

Turda megyében (nem teljes az eredmény). Liberálisok 6398, Nemzeti Parasztpárt 6398, Román Front 3240, Magyar Párt 3735.

Alba megye: Nemzeti Parasztpárt 11.496, Liberálisok 10.626, Vaida 5056.

Hunedoara megyében a Nemzeti Parasztpárt a szociáldemokratákkal és Groza Péter volt miniszter „ekés”-pártjával kötött választási egyezményt, a kormánypárt pedig a Vlad Aurél vezetésében Vaida-párttal volt egyetértésben, de mindkét egyetértő párt azért külön a saját listájára szavazott. Először az volt a hír, hogy a Nemzeti Parasztpárt fényes győzelmet aratott. Utóbb azonban kitudt, hogy a választási eredmény a következő: Liberálisok 23.822, a Nemzeti Parasztpárti szövetség 15.059, a vaidisták 2518, Nem-

zeti Keresztények (Goga-Cuza pártja) 2429, a Gheorghisták 882.

RÉSZLETES JELENTÉS A SATUMAREMEGYEI VÁLASZTÁSOKRÓL

Satu-Mare. Saját tud. Az ellenzéki pártok, de különösen a Magyar Párt felkészült arra, hogy a megyei tanácsválasztás nem lesz sima lefolyású. A párt satumarei jogvédő irodájában állandóan szolgálatot tartottak, hogy adott esetben a szabálytalanságok orvoslása érdekében közbelépjenek.

Az első jelentés Vetiş községből érkezett, mely szerint a magyar lakosság előtt kijelentették, hogy a szavazóigazolványok érvényüket veszítették, az új azonban még nem érkezett meg. A Magyar Párt azonnal intézkedésre kérte fel a törvényeséki főelnököt és a vármegyei hatóságokat. Ambud községet azzal az indoklással, hogy a község vesztégyanus, vasárnapra virradóra hatósági zár alá vették. Senki se mehetett át Oarra szavazni. A Magyar Párt értesülvén a történetekről, érintkezésbe lépett dr Dumbrăveanu Sándor vármegyei főorvossal, aki kijelentette, hogy ő nem adott ki ilyen rendeletet. A zárlatot fogantató csendőrség a megyefőnökség rendeletére hivatkozott, aminek visszavonását nem sikerült kieszközölni s így Ambrudról csak a liberális párt emberei mehettek szavazni.

A Somes jobb partján fekvő községeket a bal parton lévő Oarra irányították szavazásra. A két part között csónakkal közlekednek. Vasárnap reggelre Dara határából eltűntek a csónakok, hogy a szavazók ne kelhessenek át a folyón. A Magyar Párt Satu-Marerről küldött ki csónakot a szavazók átszállítására.

A választás eredménye a következő: Szavazásra jogosult volt 67.731, leszavazott 37.262, vagyis 54 százalék. A szavazatok megoszlása: Goga-párt 7452, liberálisok 11.133, gheorghisták 1219, nemzeti parasztpárt 9592, vaidisták 2708, Argetoianu-pártja 698, Magyar Párt 4254.

A LIPOVAI KÖZSÉGI TANÁCSVÁLASZTÁS

Timişoara. Saját tud. A napokban tartották Lipovan a községi tanácsválasztást. A választáson fölényesen győzött Bocu Sever egyezményes listája, amellyel egy magyar tanácsos is bekerült a községi tanácsba. Ebből az alkalomból vasárnap este a nemzeti parasztpárt timişoarai hívei nagy ünnepséget rendeztek Bocu Sever tiszteletére az Elite kerthelyiségében. A kétszáz terítékes díszvacsorán több kisebbségbarát felszólítás hangzott el. Bocu Sever másfélórás beszédet mondott, melynek keretében kijelentette: „A szeretet és nem a gyűlölet által akarjuk az ország minden fiát egyesíteni.” Majd beszédét így folytatta:

— Akinek igaza van, annak igaza van akkor is, ha történetesen kisebbségi.

Bocu Severt lelkesen ünnepelték a jelenlévők. A volt miniszter beszédét néhány fiatalember meg akarta zavarni, az ifju nemzeti parasztpártiak azonban ezt megakadályozták és a zavargókat eltávolították a helyiségből.

Az eddigi összes eredmények

A közigazgatási választások szavazási eredményéről eddig befutott adatok összegezése a következő megoszlást mutatja:

Liberális 347.284 szavazat, Nemzeti Taraniszták 307.337 szavazat, Keresztény Nemzeti 201.226 szavazat, Román Front 121.924, Gheorghisták 66052 szavazat.

A Dimineata így vonja le a választások tanulságait: A szavazatok legnagyobb része a két nagy kormányzó párt között oszlik meg. A Nemzeti Parasztpárt az ország legelső politikai hatalma s végül: a szélsőséges pártok nem számottevő eredményt felmutatni.

A népegészségügy ujjászervezéséről tárgyaltak egy transilvániai megye orvosai

Diplomás szülésznőket kell alkalmazni. Egy körorvosra ne essék több nyolcezer léleknél. Csak képzett egészségügyi szakemberek legyenek egyéjszégügyi megbízottak

Jól felszerelt központi kórházakra van szükség

Fágárastról jelentik: A megye orvosai a napokban értekezletet tartottak E. Stochitá egészségügyi vezérfelügyelő elnöke alatt. Az elnöklő vezérfelügyelő tudatta az értekezleten résztvevő orvosokkal, hogy Fágára megyét az egészségügyi minisztérium egészségügyi mintamegyévé akarja szervezni és erre a célra kibebizíti a körorvosok kerületeit, beosztja a megyébe két egészségügyi nővért és tíz képzett egészségügyi szakembert. Ezenkívül kap a megye egy teljesen új modern rendelőt. A továbbiakban a felügyelő kifejtette, hogy a megelőzés módszere nálunk még eddig nem hozta meg a szükséges eredményeket, jóllehet az egészségügyi minisztérium költségvetését a múlt év viszonyaitva növelték. A halálozás arányszáma a megyében csak alig csökken és nincs összhangban a születések arányszámával, — mondotta E. Stochitá. Az orvosi szervezetet más alapokra kell helyezni, mert a régi hagyományos rendszer hibás. Az úgynevezett tisztító módszert kell bevezetni, elfogadva egyúttal a megelőző módszert is. Az nyugati országokban a megelőző rendszerrel — örvendés eredményeket értek el és érezhetően csökkentették a gyermekhalálozás arányszámát.

Másik fontos kérdés a tüdővész elleni küzdelem — folytatta a vezérfelügyelő. *Megdöbbenő, hogy Fágára megyében, amelyiknek pedig természeti adottsága a legegészségesebb és aránylag kicsi területű, az elmúlt évben mégis 134-en haltak meg tüdővészben.*

— Megelőző módszerrel eredményesen fel lehet venni a harcot a ragályos betegségek ellen is. Ennek a módszernek az eredményessége már nálunk is bebizonyosodott a giláui és a tomeshti egészségügyi mintajárásokban. Ennek

a rendszernek a bevezetéséhez a következők szükségesek:

1. *Diplomás szülésznőket kell alkalmazni minden községben, akiknek biztosítani kell megélhetésüket.*

2. *Egy körorvosnak ne essék több, mint nyolcezer lélek. A körorvosnak is biztosítsák a létminimumát és minden évben legalább hathetes pótképzésen vegyenek részt.*

3. *Minden községben létesítsenek nyári gyermekotthonokat.*

4. *Az egészségügyi megbízottakat a mai munkakörükből nem lehet megtartani. Ezeknek a megbízatásukat át kell adni képzett egészségügyi szakembereknek, akiknek tudniuk kell, hogyan lehet egészséges lakásokat építeni és akik értnek a községek egészség-*

* **Emésztési nehézségek, bélrenyheség, gyomorfájás, májduzzadás, ingerlékenység és álmatlanság** esetén az emésztőcsatornát reggel felkezeskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utat tereli és felfrissíti az egész szervezetet. Az orvosok ajánlják.

ügyéhez. *Nem a gyógykezelésre, hanem a betegségek megelőzésére alkalmazandóak és megakadályozására kell őket alkalmazni.*

5. *A higiénista orvos csak megelőző intézkedéseket tegyen.*

6. *A gyermeknevelő orvost csak a neveléshez használják fel.*

7. *Az egészségügyi nővéreket kizárólag a betegségek megelőzésére alkalmazzák és ők legyenek a falusi család nevelői, az anyának és gyermekeknek a védői és ők harcoljanak a nagyarányú gyermekhalálozás ellen.*

8. *A központi kórházat jól szervezzék meg, gyermekosztállyal és laboratóriummal úgy, amint az Sibiában is van.*

Hogy ezeket végre is lehessen hajtani, szükségesek mindenekelőtt a népfürdők. Dr. Prodan Leó clujai orvos hozzászólva a vezérfelügyelő beszédéhez, részletesen ismertette a tomeshti és giláui egészségügyi mintajárásokat. Az értekezlet résztvevői végül elhatározták, hogy október elsejére, amikor Fágára megye, mint egészségügyi mintamegye kezd szervezkedni, minden intézkedést megtesznek.

Nem kockáztat semmit

és gondjaitól szabadul meg, ha II-ik félévi előfizetési díját augusztus 15-ig rendezi. Ez semmi be sem kerül előfizetőinknek, hiszen év végéig ugyanis kiegyenlítették előfizetési díjaikat. Nem jobb, ha már erre sem kell majd gondolniok és az állandó töprengés helyett kíváncsian várják azt a lapszámunkat, amelyikben a pontos előfizetők között rendezett ajándék akciónk eredményét közöljük? Mert, akik augusztus 15-ig rendezik a II-ik félévi előfizetési díjat, azok között az alábbi nyereményeket fogjuk kisorsolni:

I-ső díj: **Az ősz folyamán megrendezendő olaszországi ut fele költségének megtérítése mellett a nyertes résztvevő gyönyörű utun-**

kon. Esetleg az ugyancsak ősszel megrendezendő párizsi uton rész részt mindössze 4000 lei költségkiszáradás megtérítése ellenében.

II-ik díj: **Egy heti nyaralás a Fekete-tenger melletti Constańán, esetleg egy heti nyaralás Episcopesti gyógyfürdőben.**

III-ik díj: **Egy darab negyedés sorsjegy, négy osztályon keresztül érvényességgel.**

IV-ik nyeremény: **Egy éves ingyenes lapküldés, 1938 január 1-től kezdődőleg.**

V-ik nyeremény: **10 nyertes között 1—1 világhírű regény kerül kisorsolásra.**

Ne késlekedjék átutalását már most teljesíteni.

Polonia restituta

Irtá: Pakocs Károly

Pakocs Károly kanonok dr. Czumbel Lajos c. kanonokkal együtt a poseni nemzetközi Krisztus király-kongresszuson képviselte a satumare-oradeai egyházmegyét. E lengyelországi út tapasztalatairól számol be jelen cikksorozatában.

Június 21. Hétfő. Szent Alajos napja. Délután 322 órakor indulunk Titulescu falva felé. Ceapa derű vagyunk, hiszen utazunk. És pedig nem is a szomszédba, hanem Lengyelország északi részének fővárosába Posenbe. Feloletül a márciusi moszkvai nagygyűlés istentelen határozataira nemzetközi katolikus nagygyűlést rendez a lengyel katolikus egyház. S ezen mi, boldog halandók, főpásztorunk nagylelkűségéből résztvevünk. Minden okunk megvan a lelki derűre.

De nekem még van egy okom az öröme. Dr. Veress Endre Ardeal történetének szorgos kutatója, kb. 20 évvel ezelőtt megjelent Acta Transilvaniae c. forrásmunkájában említi, hogy a 16. század végén Báthory István a lengyeleknek az oroszok ellen való megsegítésére székely zsoldosokat is vitt s ezek között decurionokban volt egy Pakocs Mihály nevű székely atyafi is. Lelekikapcsolatom tehát három és fél-százados.

Halmi, most Titulescu falva. Vámolás. Egy ürítő utazik velünk. Baj van. A csehszlovák vámtiszt kiemeli az utitáskájából egy liter kölni vizet. Szesszel készült illatszert, tehát vámköte. Az ürítő fizetni nem akar, tehát természetben szedődik le a vám. A vámtiszt üveget hozott s már föltik is a kölni vizet átfelé a vámos-üvegbe, melynek nyaka meglehetősen szűk s így a drága illatszert nemcsak a vámos üvegjébe, hanem a padlóra is omlik bőségesen. Sajnálja mindenki

ezt az illatszert-áldozatot. A terjengő kölni illattól megmárosodik többek között egy derék hordár-barátunk is. Gondol egyet és hirtelen az üveg alá tartja sapkáját s csepeg rá bőségesen a kölnivíz. Kacag az egész kupé. A vámtiszt is elveszti komolyságát: nevet és abba hagyja a vámolást. A hordár pedig fejére csapja illatdús sapkáját és vígan megy tovább. Azt hiszem, egy hónapra elintézte ő is maga körül a levegőt.

De a meglepetés nem maradhat egyedül. Karlsbadba tart egy idős házaspár. Vajjal, túróval, szalámmal felszerelten néznek a hosszú út elébe. S ez nem volna baj. De cigaretták és retkek is szerénykedik a hideg étek mögött. A cigaretták egy része tüstént a vámos partfogása alá menekül. A retkek körül való bajt nem érti. Nem szabad retket bevinni Csehszlovákiába. Magyarazom az öregnek, hogy a retket meg kell senuniteni. Az öreg elöveszi bicikliját. Meghámozza és enni kezdi a retket. A vámos pedig tört németiséggel jelzi, hogy nem muszáj a retket megenni, csak a héját kell kidobni az ablakon, mert a retkebetegség, amelytől óvni akarják a csehszlovák kerteket, a retke héján gubbaszt. Ebből megtanultuk, hogy hámozva szabad utja van a retkeknek is Csehszlovákiába. Kedélyesen adtuk át mi is utitáskáinkat, amelyek azonban semmiféle vámanyagot nem szolgáltattak az utazóközönség felderítésére.

Pár perc múlva eseménytelenül válik az utazás. Olvasnivalót veszünk elő. Utitársam félhangon gyakorolja a lengyelt.

Estére Kassán maradunk. Felkocogunk a papnevelőintézetbe, melynek vicerektora, dr. Antal István theol. tanár, a római német-magyar intézet növendéke volt s így Czumbel dr. révén igényt támasztunk egy kis szíves fogadtatásra. Nem is csalódunk. Magyaros vendéglátásban van részünk. Minden szó tele humorral és szeretettel. Gyönyörű katolicizmus, gyönyörű nemzetföltöltés!

Június 22. Gyorsvonatunkról búcsút intünk

Rákóczi városának, a gyönyörű kassai dómnak és vágatunk a Kárpátok felé.

Rózsáhegy, ma Ruzsomberek. Hlinka prelátus hazája. Páratlan fekvésű ipari városka. Eszembe jut 1928 június 25-én tett prágai utam. Círiaci nuncius hívatott a szatmári egyházmegye csehszlovák részének önállósítása ügyében. Dolgomegezte után jegyet kértem a prágai parlament délutáni ülésére egy ruthén képviselő által. A demokrácia különös megnyilatkozásának voltam tanuja. Minden képviselő a saját anyanyelvén beszélt a prágai parlamentben! Meg is kérdeztem kísérőmet, hogy a kormány tagjai miképpen értik meg és válaszolnak a kisebbségek beszédére.

— A jegyzőkönyvekből tudják meg az ülések után, a hazajuk intézett interpellációkat és a következő ülésen válaszolnak.

Nagyyszerű rendszer! Bármily heves is a frissen hangzott szó, a miniszter csak higgadtan válaszolhat, mert aludnia kell egyet, mielőtt válaszolna.

De egyéb élményem is volt. Kísérőm megállított és rámutatott egy bozontos hajú, ősz öreg papra. Hlinka prelátus. Alighogy kimondta nevét, Hlinka prelátus megfordul és egyenest hozzám jön. Latinul kérdezi, honnan való vagyok.

— A szatmári egyházmegyeből.

Arca kiderül.

— A szatmári egyházmegyeből? Onnet apácáim voltak. Kiváló nevelők. Sajnálom, hogy elmentek tőlem. A morva nővérek nem tudnak úgy nevelni.

S mindjárt románra fordítja a szót:

— Ştii româneşte, frate?

Elámulok. Ő látja meglepetésemet s kérdezi:

— Tudja-e, testvér, hoi tanultam románul? Szegeden Lukács Lászlótól.

Mondhatom, szép kiejtéssel beszélt a román.

Kísérőm felvitt a diplomata páholyába és onnet mutogatta az érdekesebb képviselőket, köztük Tuka képviselőt, aki most szabadult ki a fogházból s néhány kommunista asszonyképvise-

Badoglia olasz tábornagy és a spanyol polgárháború

Egyik angol lap híresztelése szerint a tábornagy átvénné a spanyol nemzeti hadsereg vezetését A nemzetiek elfoglalták Brunete várost

Londonból jelentik: A „Central News” jelentése szerint Badoglio olasz tábornagy, az abessziniai harcok győzelmes hadvezére veszi át a spanyol nemzeti hadsereg legfőbb vezetését. A lap szerint Badoglio tábornagy már utban is van Spanyolország felé és egy olasz gőzös fedélzetén állítólag már meg is érkezett Gibraltárra. Kíséretében van Birolí tábornok, aki annakidején nagy szerepet játszott az abesszin háború irányításában. A lap jelentése még megerősítésre szorul.

Hasonló hír már korábban is bukkant föl, de akkor olasz részről megcáfolták, s a következő napok eseményei is meghazudolták a hírterjesztést. Az angol és francia körökben bizonyos idegeskedés támadt a hír újabb fölvetődése miatt, s elképzelnek olyan lehetőséget, hogy Badoglio tábornagy az olasz hadsereg kötelékéből kiválva, önkéntesként áll a spanyol nemzetiek szolgálatába. Más komoly körök azonban az egész híresztelést úgy fogják föl, mint megzavarási kísérletet a benemavatkozási bizottságban készülő megegyezéssel szemben.

NAGYHEVESSÉGŰ CSATÁK BRUNETE KÖRÜL.

Madridból jelentik: A Havas-ügynökség értesülése szerint szombat hajnal óta a Brunete város körüli arcvonalszakaszon óriási hevesességgel dúl a csata a nemzetiek és a vörös csapatok között. A vörösek a heves támadás elhárítására több ellentámadást kíséreltek meg, azonban a nemzetiek tüzérsége mindannyiszor megghusította a köztársaságiak támadásait. A nemzetiek sikeresen elfoglalták a köztársasági csapatok első, majd második vonalát és menekülésre kényszerítették az ellenes csapatokat.

Legújabb jelentések szerint szombaton délután 5 órakor a nemzeti csapatok bevonul-

tak Brunete városába és elfoglalták azt.

Llano tábornok a sevillai rádióban közlést adott a brunetei harcokról. Kiemelte Brunete elfoglalásának fontos harcászati jelentőségét. Elmondotta, hogy a nemzeti csapatok tovább folytatják győzelmes előnyomulásukat. A köztársasági csapatok veszteségei igen jelentékesek. A Brunete városért vívott harc során a

Attörrik és felgöngyölítik a vörös hadsereg védővonalát Madrid körül

Londonból jelentik: Az angol lapok jelentése szerint a spanyol kormánycsapatok Madrid körüli vonalának áttörése és felgöngyölítése rövid időn belül bekövetkezik a nemzeti csapatok részéről.

A Daily Telegraph szerint a köztársasági csapatok teljesen kimerültek és éheznek. Az éhínség olyan nagymérvű, hogy csupán paradicsommal és ugorkával élnek. A Daily Express tudósítójának értesülése szerint a nemzeti haderőnek háromszor annyi repülőgépe van, mint a köztársasági csapatoknak. A Daily

nemzetiek kilenc vörös repülőgépet lőttek le, azonkívül 18 orosz harci repülő is elvettek a vörösektől.

A BENEMAVATKOZÁSI BIZOTTSÁG VÉGSŐ DÖNTÉS ELŐTT.

Londonból jelentik: A benemavatkozási bizottság albizottsága hétfőn délelőtt újabb ülésre ül össze, hogy meghozza a döntést az angol kormány legújabb javaslata alapján. Ha a benemavatkozás kérdésében most sem sikerül létrehozni megállapodást, akkor az egész benemavatkozási politika összeomlik.

ÚJ CÁFOLAT A BADOGLIO TÁBORNAGY FELŐLI HÍRESZTELÉS ELLEN

Rómából jelentik: A vasárnap elterjedt hírekkel kapcsolatban, hogy Badoglio tábornagy veszi át a nemzeti csapatok fővezérlését, Rómában kijelentették, hogy a Badoglio újról elterjedt hírek teljesen alaptalanok és a tábornagy nem megy Spanyolországba.

Mail jelentése szerint Franco hadseregének annyi ember- és hadianyag van birtokában, hogy a spanyol polgárháború kimenetele nem lehet sokáig kétséges. A Franco tábornok uralma alatt álló területeken az élelmiszerben bőség tapasztalható és a hadseregben teljes a rend és nyugalom.

Gibraltárból jelentik: Nemzeti spanyol halászhajók a Gibraltári-szorosban feltartóztattak és Ceuta kikötőjébe kísérték egy szovjet-országi hajót.

Megdöböntő gépkocsiszerencsétlenség Braşov mellett

Egy közismert timişoarai közjegyző 22 éves leánya a gépkocsiszerencsétlenség halálos áldozata

Brasov. Saját tud. Sulyos kimenetelű gépkocsiszerencsétlenség történt vasárnap délután Brasov és Sibiu között. Osztern Miksa, az Ardeal Bank főtitviselője felesége és sógora társaságában gépkocsikirándulásra ment. A

155-ös kilométerkö közelében Osztern, aki gyakorlatlan gépkocsivezető a fék helyett a gázpédált nyomta le, mire az autó befordult az utszéli mélységbe. A gépkocsi többször megfordult saját tengelye körül, amíg megállt. Egyik forduláskor Osztern sógora, Joannes de Apsa Magdaléna 22 éves timişoarai urilány kigugrott a gépkocsiból, azonban oly szerencsétlenül, hogy a tovább guruló kocsi maga alá temette és összezúzta. Osztern és felesége könnyebb természetű sérülésekkel menekült meg a szerencsétlenségből. Mint Timişoarai közjegyző, a szerencsétlenül járt leány édesapja távbeszélőn intézkedett, hogy leánya holttestét Timişoarara szállítsák. A Joannes de Apsa család iránt város-szerzte nagy részvét nyilvánul meg. A szerencsétlenül járt urilány holttestét a belvárosi temető Schlauch kápolnájában ravatalozzák fel.

lőt, akik öktelen lármával zavarták egyik keresztény cseh képviselő beszédét.
Mindez eszembe jutott a rózsahegy állomás-

son

Aztán egymásután értük el Kralóvnyit, Ruttkát, Zsolnát, a híres vászon- és posztógyárak városát.

Itt meghallottuk, hogy Bécs felől közvetlen lengyel kocsi érkezik. Nosza, szedtük a sátorfát és átszállottunk a Kattowitz-Varsót jelző kocsi, amelyben egy ócska úriember szótlankodott. A csomagháó oly magasan feküdt, hogy nem bírtam táskámat beléje helyezni. Látni hiába-
való erőlködésemet, a szőke óriás felemelekedett, kivette kezemből a táskát és könnyedén belelódította a hálóba. Bemutakoztam. Ő is nekem. S kitudódott, hogy nem german földnek, hanem az ezer tó országának szülőtte utitársunk. Tehát finn. Hamarosan ráeszméltünk fajrokonosságunkra. Nosza, elő a filológiát, a gimnázium nyolcadik osztályában tanult kis finn-ugor összehasonlító nyelvudományt! A beszédet nem értem, de szavakat igen. Megállapítjuk, hogy alapszavaink szinte ugyanazok. A magyar „fej” egyenlő a finn „pej”-jel. Egy kis selypítés és megvan a megfelelő finn szó. De érdekesebb a láb filológiája. A finn a „láb”-ot „járéká”-nak nevezi. A homlokomra ütök. Megtaláltam a jár-kél ige finn alapszavát. A jár-kál szó, tehát nem egyéb, mint a finn járék a szónak magyar maradéka. No de aztán németül beszélgettünk. Így folyékonyabban tudtuk kicserélni gondolatainkat, mint a finn-magyar testvéri nyelven.

Varsóba tartott s onnét repülőgépen igyekezett Helsinkibe, ahol is a finn hadsereg őrnagyaként szolgálja hazáját. Kedves, szelid északi ember. Benne, óriás természetben, felismerem a finn gerelyvetőket, súlydobókat, birkozókat. Atlétakép, mely tejen-vajon (és kevés hústelen) nevelődik. Nem is járják Karlsbadot a finnek!

*

A vidék kezd sivarabb lenni. Utjai pompá-

sak. Rengeteg autó és bicikli fut velünk versenyt. Az előbbieket büszkén hagyunk el minket, az utóbbiak elmaradnak mögöttünk. Mi mégis szívesebben ülünk a vonathán, mint ülünk az autón: mert olvasni tudunk benne. Elő is vesszük hol a breviáriumot, hol a Kassán szerzett újságokat, vagy hazulról hozott olvasnivalókat: s elmerülünk bennük.

De Bohuminba érünk. Nagy állomás. Rengeteg nép és hivatalnokember. Egy ugrás és Lengyelországban termünk. Itt már a határ levegője van. Az utasok tódulnak a pénzváltáshoz. Teljesen szabad valutavásár. Aztán vissza a vonatra. Petrovice: cseh vám. Zebzsidovice: lengyel vám. Utlevélünknek becsülete van. A vámok nem kiváncsiak utitáskáink tartalmára.

Tehát lengyel földre értünk. Megilletődéssel néztem a tájat s a házakat, bár egykori ősi, a decurio, egészen bizonyosan nem itt lépte át a lengyel határt, hanem valahol a vereckei szoros felé. Mégis az az érzésem, hogy a székelv ősi lelke itt vár és köszönti a kései utódot. Egy ugrás volna Krakó, Báthory István lengyel király városa és nyugvóhelye, mégsem oda tartunk, hanem észak felé Kattoviczba. Ez közelebb van Posenhez s mi lehetőleg mindig az egyenes utat választjuk.

Este hatkor meg is állunk a nagy széles és alagútas állomáson. Kiszállunk. Nehéz csomagunkkal a kezünkben, leszállunk a mélybe s az alagúton át igyekszünk felfelé. Sőhajtozunk egy kicsit, de végezzük hordárságunkat becsülettel. Kímélni kell a költséget, mert nem a magunkén utazunk. Utitáskánkából kiszedjük a legszükségesebbeket s a többi lezárva, a poggyász-raktárba helyezzük. A Czumbel utitáskája egyenesen patient záros. Akkor nyílik, mikor be akarja zárni s akkor zárul, mikor ki akarja nyitni. Az enyém sem marad az óvé mögött. Sohasem akkor zárul és nyílik, mikor zárni vagy nyitni akarom. A Gondviselés örökdiel felettük. Nincs is hiányunk sohasem.

(Folytatjuk.)

Közszépségek a lábai? **Fontos!**

Olvasza el
Dr. Engländer Árpád:

Ludtálp, bokasüllyedés és egyéb lábfájdalmak

megelőzése, kezelése és gyógyítása című könyvét
A különféle fájdalmas és kellemetlen lábbajokban szenvedőknek akar ez a kitiűnő könyv segítségét hozni.

A tartalomjegyzékből: A láb szerkezete — Bokasüllyedés — Lábsüllyedés — Ludtálp — Hantlholtozat-süllyedés — A terpeszláb — Bőrkeményedés — Tvukszem — Kalapácsujj — Karomujj — Bűtvök — Lábizzadás — Körömbetegségek — Megelőzés, kezelés, védekezés és gyógyítás — Talpbetétek — A cipő — Gyógykezelések — A lábbetegségek kölcsönhatásai — Reumas megbetegedések — Ischias — Visszértágulat — Hogyan gyógyíthatjuk meg tökéletesen a beteg lábat?

Ara 65 lel és portó.
Kapható: Kiadóhivatalunkban.

Megjártam Párizst

(Egy társasutazás élményeiből)

Írja: dr Patzkó Elemér

Julius 6. Felkelés után egy jó és egy rossz hír. A jó hírt az idegenvezető hozza, aki szerint szerencsénk volt, hogy autócarunk a versailles-i út előtt karabolt szenvedett. Tegnap délután ugyanis a palotában valami nemzetközi értekezletet tartottak s így azt a közönségnek nem nyitották ki s csak hiába vesztettünk volna egy egész délutánt.

A rossz hírt Krause Mici sugja. „Zsigate“ né fel van háborodva, mert az ötödiken kaptak szobát. Hirtelen csodálkozó arcot vágok, ilyen nevű utasunk nekünk nincs, hiszen én kezeltem az ülleveket s a neveket, no meg a hőlgyek... életkorát elég jól megjegyeztem, de erre nem emlékszem. Mici magyarul kezd: „tudja, az a... tropikál kosztüm... jó szöbbsége... nagy koffer esett a lábára...“ — s hirtelen felkiáltok, nahát! hiszen ez a Sári nagyságos asszony, a gondosság mintaképe, a könyvelés mindentudója, aki a levlapra számító ismerősök és rokonok névsorát is kettős könyvelésben hozta, mint adótárgyalásra a rossz kihelyezések listáját s már kezdek rájönni... igen a vonatban... Velencében... s most már tisztán hallom: „Zsiga, te fekjüj le... Zsiga te, add ide... Zsiga te, ebből csak én ehetem... Zsiga te, vacsora után lefekszel...“ s már jön is személyesen, próbálom csillítani, hiszen lift van, de hát ő mégis el van keseredve, mert férjének éppen lefele nem szabad jönni. Békítésem hamar félbeszakad, mert szállunk be az autócarba: irány Versailles.

A kocsit utolsó sorában az elválaszthatatlan triumvirátus, Kovácsnay és Zakariás ügyvédkollegák, Csipak kanonok úr. En előtűk s így megkezdjük a beszélgetést, természetesen a legfontosabb témáról... az időjárásról. Mint jó vállalati ügyész, úgy érzem, hogy kötelességem dicsérni az időjárást s így megállapítom, hogy vállalatumk a megígért kellemes hűvös-kés időjárásról gondoskodott az utasok részére, amit Kovácsnay kollega jó székelyes kiejtéssel csak azzal a csendes megjegyzéssel kísér: „nem a vezetőségtől függött, tehát bétartották...“

*

Zökkenő nélkül szaladunk a tükörsíma aszfalt úton, már előtűnk a versailles-i kastély frontja s erkélye, amely elé a nagy forradalom párizsi népe felvonult, még néhány perc s belépünk a trianoni parkba.

Nagy és kis Trianon, egy darab a mi életünkéből is, hiszen ennek történelmét együtt-éltük s éljük... s csak pár lépést kell mennünk, hogy a múlt egy másik nagy fejezetéhez érkezzünk... a Napkirály, Mária-Antoinette, a francia forradalom... érezzük, hogy minden milyen múlandó, nagyság, dicsőség, szenvedélyek...

Megbámuljuk Mária-Antoinette kis fatu-

Sebők Imre dr

Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdősi Károly előszavával.

Ára 140 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szépségei: lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjuság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjuság számára, amely mesteri vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívteknek is értékes szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István Társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvostályunkban

utánzatát, a lakatlan falusi házat, az álló üres malmot, tehenészetet, mesterséges sziklákat és tavakat s sajnáljuk ezt az asszonyt, aki gyarló külsőségekben akart otthont találni s lélekben mindig idegen maradt, a francia történelem nagy idegene. Kicsit borzongós érzéssel lépünk ki az óriási parkból.

Új élmény. Járjuk a versaillesi kastélyt, micsoda pompa, mennyi gazdagság s minden csupa művészet. Egy szönyeg egy millió frankot ér... mondja vezetők. Bosszankodom... ilyen banalitással elrontani az ember elragadtatását, pénzzel próbálni megmérni a szépséget, a tökéletességet, de a szép érzése mint víz-esés zuhog az emberre s hálaitennek minden csaták termén s ki a márvány lépcsőházon keresztül. Nem jegyzek fel kis részleteket, művészek és festők neveit, szeretnék egységes, töretlen nagyvonalú képet magammal vinni. Még egy rövid séta a világhíres parkban, szomorúság, mert a szökőkútak nem működnek s gyereink, mert túlköl a sofőr, őt már nem érdeklik a versaillesi szépségek, hiszen annyi százszor... várta már itt az udvaron a hozzánk hasonló, nehéz szívvel elváltó s mindig késlekedő idegeneket.

Hazafelé szunditanánk, az ebédet gyorsan bekapjuk s harmasban gyorsan elszökünk: a modern szobrások és festészet gyűjteménye, a Luxemburg-múzeum kerül sorra. Járunk-ke-lünk, háromszor is végigsétáljuk s ha az óra nem közeledne négy felé, el sem mennénk, hiszen hetek kellenének, hogy mindent megné-zünk itten. Itt hagyjuk a csodálatos tájakat, a nagyszerű arcokat, a megmozduló szobrokat s ebből mindből, sajnos, csak az emlék a miénk.

Újból benn ülünk az autócarban, hogy Párizst kívülről csodáljuk. Egynéhány ismerős épület s köztük újak... Városháza, igazságügyi palota, Szt. Eustache temploma, Opera s végig a nagy bulvárokon ki tudná feljegyezni a sok-sok látnivalót. Felérünk a Sacré-Cœur templomhoz s az „erkölcstelen“, „kommunista“ és „isteniatadó“ Párizsban, egy felt templom imádkozza kórusban a rózsafüzért. Mi is letérelünk egy percre s aztán kimegyünk, hogy a templom elől, a dombról megnézzük az esti napsütésben csillogó Párizst. De ne csak az élő Párizst nézzük meg, elmegyünk hát a legszebb temetőbe, a Père-Lachaise atyáról elnevezett nyugvóhelyre. Egész sereg nagy művész, zeneszerző, politikus neve tűnik itt fel, köztük me-gyünk el a krematóriumig... Ijedve vesszük észre, hogy itt akarnak bennünket marasztalni, mert a temetőkapu, ahol bejöttünk, be van zárva. De egy jó angyal mégis kivezet bennünket egy oldalajtón s így megszabadulunk a halál-nak e lakályos birodalmából.

Gyorsan mennénk most már haza, mert estére jegyünk van egy nagy revüszínházba. Nehezen megy, nagy a forgalom, a vacsorát nehezen szolgálják fel. Izgulunk, de kezdésre mégis itt izgulunk már 18 frankért a revüszínházban. Nekem 180 leimben van az ülő-helyem, igen előkelő helyen, az utolsó előtti sorban, karzatközép... Itt nem tobzódik a fran-cia elegancia, irtózatos a hőség s így ingújjra vetkezem én is... nem akarok feltűnni. Kez-dődik a műsor s megállapítjuk, hogy semmi, még a filmek sem tudnak fogalmat adni arról a sok színpáprázattól, egymást kergető, szebb-nél-szebb képről és jelenetről, amit bizonyára művészművek állítanak össze egy ilyen revüszínházban. Az, hogy „pazar kiállítás“, szegé-nyes jelző. De könnyű nekik, egy műsor egy évig megy.

Sajnos, vége a műsornak s csak egy haza-felé rohanó taxiból szívjuk magunkba Párizs varázsát, a fényárban úszó utakat. Talán kőr is lefeküdni, hiszen ennél szebbet almodni sem lehet.

* Leendő anyák, akiknek különös gond-dal kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha reggel éhgyo-morra egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet isznak. Az orvosok ajánlják.

Ujabb rendelet a vasutasok nyelvvizsgájáról

Tárgu-Mures. Saját tud. A vasutasok ujabb nyelvvizsgájával kapcsolatban rendelet érkezett Bucurestiből a tg.-muresi állomásfőnökséghez, mely szerint minden kisebbségi tisztviselőnek és vasuti munkásnak vizgára kell jelentkeznie, kivéve azokat, akik a nyelv nem tudás miatt ilyen vizsgán már elbuktak s elbocsátásuk folyamati-ban van. A nyelvvizsgákat a vasuti felügyelősé-gek székhelyein tartják meg. A vizgára behi-vottak csak ingyen vasuti jegyet kapnak, napi-díjat nem. A vizga írásbeli és szóbeli lesz. Azoknak a vasutasoknak, akiknek szolgálata nem követeli meg az írást, az írásbeli vizsga jegyét nem számítják bele az általános jegybe. A vizsgák szigorúak lesznek és szeptemberig le kell folytatni.

Aradra érkezett Rómából a minoritarend generálisa

Kedden választják meg az új rendfőnököt és házfőnököt

Aradról jelentik: Nemcsak az aradi, ha-nem a transzylvániai és banati katolikus hívek is élénk érdeklődéssel tekintenek a minorita-rend tartományi gyűlése elé. Tudvalevő, hogy három évenként tartják meg a káptalani gyű-lést, amelyen a rend belső életében fontos ügyeket tárgyalják meg, de megválasztják a rendfőnököt és házfőnököt és döntenek az át-helyezésekről.

A rendi tartományi gyűlés kedden reggel kezdődik és három napig tart. A gyűlés zárt és csak a tárgyalások és szavazások eredményét közlik a nyilvánossággal. Aradi vonatkozásban is fontos a most lebonyolításra kerülő kápta-lani nagygyűlés, amennyiben a rendfőnököt és házfőnököt most választják meg három esz-tendei időtartamra, miután úgy Papsitnyi Bo-naventura dr rendfőnök, mint Lakatos Ottó dr házfőnök három esztendő mandátuma le-járt.

A tartományi gyűlést egyhetes lelkigyakorlat előzte meg, amelyeken résztvettek az ide-érkezett minorita szerzetesek, valamint az aradi rend tagjai. Jakubek István dr jezuita szerzetes, iasi-i teológiai igazgató vezetésével végezték a lelkigyakorlatokat a szerzetesek, akiknek soraiban vannak a következők: Révai Kelemen tg.-muresi házfőnök. Mahig Berard tg.-muresi noviciusmester, Paál József tg.-sacuesci házfőnök. Huszár Jusztin aiudi házfőnök, dr Gruber Ernő baianarei teológiai igaz-gató, kívülük az aradi minorita-rendház tag-jai.

Most várják Hess Beda dr, a minoritarend legfőbb generálisának megérkezését. A generá-lis Rómában él, jelenleg azonban Belgrádban tartózkodik és onnan érkezik Aradra, hogy az itteni választást és gyűlést levezesse. Kíséreté-ben Aradra érkezik Antonelli minoritarendi prokurátor is.

A választás időpontját a gyűlés eredetileg vasárnapra tervezte, azonban éppen a két ma-gasrangú vendég érkezésére való tekintettel ha-lasztották el július 27-re, keddre.

Az idej könyvpiac nagy szenzációja!

RACHMANOVA

Félvászon propaganda kiadás 100 lei. Kapható a Magyar Lapok könyvostályában. — Rachmanova megjelent és kapható művei: Szerlem, cseka, halál. Házasság a vörös v'harban. A bécsi tejes-asszony. Gyermekko-rom.

IRGALOM

Gvár, ahol az új embert gyártják

Egy kötet ára félvászon kötésben 100 lei.

Az európai népkisebbségek londoni kongresszusa közvetlen közelből nézve

Dr Suiyok István, a Magyar Lapok szerkesztője a helyszínről küld beszámolót. — Környezetrajz és az első nap eseményei

— Légi postán érkezett tudósítás —

London, 1937 július havában.

(Saját tud.) — Hogy a XIII. nemzetiségi kongresszust Londonban tartották meg, még hozzá az angol főváros egyik legelőkelőbb előadó csarnokában, a Central Hall-ban, a Westminster apátsággal szemben, — már maga ez is nagy sikernek látszik. Amikor erről szó esik angol házigazdánk előtt, ők nevetnek és azt mondják: Anglia szabad ország, itt mindenki azt beszélhet, amit akar és ott, ahol akar.

Azonban ez azért még sincsen így. Ez a tétel mindenesetre helytáll azokra, kik a Hyde-park világhírű sarkában, a Marble Arch, a márvány diadalív tövében felkapaszkodnak kicsiny szószékjeikre és onnan torkuk szakadtából hirdetik a maguk igazát, hogy minél nagyobb embergyűrűt gyűjtsenek táborukba — legalább egy félóra. Aligha áll azonban helyt az olyan hangsúlyozottan politikai és európai jelentőségű kongresszuson, milyenek a nemzetiségek képviselőinek évenkénti összegyűlése számíthat.

Mit jelent London?

London a nemzetiségi kongresszusok tizenhároméves történetében mindenesetre nevezetes állomás volt. Ennyit feltétlenül jelent, hogy az angol európai politika látható és láthatatlan irányítói, előőrsei és munkásai ma másképpen nézik ezt a nagy és nehéz problémát, mint csak egy esztendővel ezelőtt. A szemszög pedig, amelyből nézik: a békének, az európai csendnek a szempontja, mely ma az angolokat mindennél jobban érdekli.

A londoni kongresszus rendezői számbavették, hogy az angol érdeklődés honnan ered és milyen irányba mutat. Ezt már a tanácskozóterem külsőségei is mutatták.

A falakon köröskörül az angol meetingeken szokásos hatalmas falragaszok. De a felírásuk persze a kisebbségi kérdés jelentőségéről mond egy pár jellemző jelszót. Így például egyik így szól: „Mindem nyolcadik európai ember valamelyik nemzeti kisebbséghez tartozik!” Legtöbbször azonban a felirat ez: „Oldjátok meg a kisebbségi kérdést békés eszközökkel.”

Az előőrsek

Ennek a békés megoldásnak számos kitűnő szakértőjét lehet találni az angol közéleti emberek sorában. Az angol közéletnek sajátos jelensége, hogy nincsen a világon kérdés, mely valakit ne találna ott, aki hajlandó figyelmét, idejét, házáat, sőt pénzét teljes önzetlenséggel és angolszász szívóssággal arra áldozni. Az angol nem vár állami beavatkozásra vagy hivatalos intézkedésre, a bürokrácia áldásairól a lehető legrosszabb véleménye: mihelyt felmerül valamilyen kérdés, valaki azonnal akad, — legyen az nyugalmazott ezredes, újságíró, egyetemi tanár, vagy gazdag özvegyasszony — aki foglalkozni kezd azzal.

A szudeta-németek esetében Osborn ezredes vette át ezt a szerepet. Az ukránoknak patrónusa L'Estrange Malone ezredes és alsóházi képviselő. A kisebbségi kérdésnek magának pedig az ősz Dickinson lord a közvetlen és nagytekintélyű szószólója az angol közvélemény előtt.

Amikor pedig a kérdés megnő és szerzett magának táborát az angol társadalomban, társaság alakul, mely a megoldást kezébe veszi, vagy legalább is kész áldozatokat hozni a megoldás érdekében.

Az angoloké a szó

A kongresszus első napja ezeknek az angoloknak a jegyében állott. Csodálatos, hogy mennyire tájékozottak ma már ezek az angol férfiak és nők a kisebbségi kérdések rögzös területén. A terep minden hajlását, a szerződéses jogok összes elgömbüléseit és kizáródásait kitűnően ismerik.

Malone ezredes-képviselő hosszú és alapos megnyitói előadása kitűnő tanúságot tett emellett, de talán még inkább Dickinson lord rövid, de annál velősebb felszólalása, ami az volt, amit a dolgok lényegének, succusának szokás nevezni.

Dickinson már nem elégedett meg a kérdések általános ismertetésével és az olyan szemrehányásokkal, melyeket egyre sűrűbben tesznek itt is a Nemzetek Szövetségének télenlése miatt. Dickinson példákkal illusztrálta mindazt, amit mondott: minden példa, amit néhány szóval felhozott, mint a világító toronyok fényzőrője a háborgó tengert s a hullámok között küzködő hajót, úgy világította meg Európa egy-egy részének helyzetét.

A másik tábor

A nemzetiségi kérdés iránt azonban nemcsak az angolok és maguk a kisebbségek érdeklődnek fokozódó figyelemmel, hanem — a többségi népek is.

Ezt a legjobban bizonyítja, hogy a ballgatóság sorában felfedezzzük a „kis” Benes-t, a csehszlovák köztársasági elnök unokaöccsét, kit Genfől jól ismerünk mindnyájan. Genfben a Népszövetség magasrangú hivatalnok volt, mégsem jött el egyetlen nemzetiségi kongresszust meghallgatni. Pedig kilencszer lett volna ott erre alkalma.

Az első londoni kongresszus azonban annyira felkeltette a figyelmét, hogy nem riadt vissza a hosszú uttól, ami Prágából Londonba vezet. Igaz, hogy ez az út kilométerekben nem

Amikor arról volt szó, hogy ebben a rengeteg városban nincsenek nyilvános kutak, hol fáradt emberek vagy elcsigázott állatok szomjukat olthassák, a társaságnak egyszerű volt a feladata, mert összegyűjtötte a pénzt és felállította a kellő számú kutat, hol ezüstös kagylóból ihat az ember és márvány vályuból az állat.

Nehezebb persze az olyan kérdés, mint a kisebbségi nemzetek békés behelyezése az ügye. Ez már nemcsak az angoloktól függ és csupán a pénz sem elég a megoldáshoz.

Az ukránok esete mutatja, hogy ilyenkor hogyan járnak el az angolok. Néhány évvel ezelőtt megalakult az angol-ukrán társaság s ma már nyilvános irodája van az angol főváros követségi negyedében a Grosvenor téren. Az Ukranian Delegation, mely itt székel, amolyan félhivatalos követségnek számít, amelyet ugyan nem hívnak meg udvari bálokra, de annál sűrűbben keresnek fel olyan angolok, kik a bonyolult európai kérdés felől a másik érdekelt félnél is tájékozódást szeretnek.

A tárgyalásokat a bucovinai ukránok vezetője, Zoloziecki szenátor vezette — nagy ügyismerettel és körültekintéssel. Rendkívül művelt férfi, híres etnografus és aetikus, amellet pedig kifogástalanul beszél angolul. Az elnöki emelvényen a magyarokat Szüillő Géza képviselte, a kongresszus egyik alapítója és a nemzetközi összefüggéseket jól ismert szereplője: szellemes megjegyzései, maró kritikája minden pillanathán más csoportban villan fel. Az angoloknak angolul, a franciáknak franciául, a németeknek németül, a szlávoknak — szlávul mondja el szípközé adomáit, melyek olykor többet jelentenek a szőnyegre villan fel. Az angoloknak angolul, a franciáknak franciául, a németeknek németül, a szlávoknak — szlávul mondja el szípközé adomáit, melyek olykor többet jelentenek a szőnyegre villan fel. Az angoloknak angolul, a franciáknak franciául, a németeknek németül, a szlávoknak — szlávul mondja el szípközé adomáit, melyek olykor többet jelentenek a szőnyegre villan fel. Az angoloknak angolul, a franciáknak franciául, a németeknek németül, a szlávoknak — szlávul mondja el szípközé adomáit, melyek olykor többet jelentenek a szőnyegre villan fel.

hosszabb, mint a távolság a csehszlovák köztársaság nyugati határszéle és keleti sarka között.

Csehszlovák és angol újságírók között ül és feszült figyelemmel kíséri az előadásokat, pedig mindegyiket elhangzásuk után azonnal megkaphatja szokosorított szószórtint szövegükben. Különösen a szudeta-németek felszólalásai érdeklik. Nyilván nemcsak azért, mert csehszlovák állampolgárokról van szó: mindenki tudja itt, hogy éppen a szudeta-német kérdés nagy kiéleződése és a földrajzi hely, hol ez a kérdés halad a forrpontra felé, egyik legfőbb oka annak, hogy az angolok most már nemcsak elméletileg, hanem gyakorlati módokat terén is érdeklődni kezdenek a probléma felől.

A németországi munkaszolgálat vezetője Szófiában megkoszoruzta az Ismeretlen Katona sírját.

Negyvenmázsás aranytömbök

Nemcsak az ember nyugtalan és üldözött a XX. század negyedik évtizedében, hanem az arany is hajszoltan vándorol ide-oda, hol Európából menekül Amerikába, hol fordítva, hol pedig az aranykincs országok területén szállítgatják, dugdossák és rejtegetik föld alá, vagy vasbeton fedezékek közé. Az Egyesült Államok aranykincse a legnagyobb a világon és így őrzése is a legnagyobb gondot adja az amerikai pénzügyek vezéreinek. Ezt a mérhetetlen aranykincset eddig New York, San Francisco és Philadelphia páncélobltű, boltozatos állami bankjaiban őrizték. Mivel azonban a világ minden államát a háború réme tartja nyugtalanságban, az amerikai pénzügyi vezérjérfiak sem érzik biztonságban levőnek nemzetük aranykincsét ezekben a említett városokban, amelyeknek mind-egyike kikötőváros és így az ellenséges flotta- és repülőtémadásoknak nagymértékben ki van téve. Elhatározták tehát, hogy a nemzeti aranytartalékokat belső Amerika valamelyik kevésbé exponált részén helyezik el.

Hosszas válogatás után egy Kentucky állambeli apró városkára, Fort Nat-ra esett a választás, amikor biztos bölcsőt kerestek ennek a mérhetetlen aranykincsnek. Fort Nat közelében nemrégiben erődítésszerű építkezéseket folytattak, ahol bombabiztos boltozatok alatt, magasfeszültségű árammal kerített vaskerítések mögött, gépfegyverektől és repülőgépektől őrzve, a legmodernebb haditechnikával felszerelt kincseskamarákat építettek. A sokezer mázsányi súlyú aranykincs elszállítására külön vasútvonalakat építettek, de mivel így is fenyeget a veszély, hogy a nagyban vállalkozó amerikai banditizmus módját ejti néhány mázsányi aranykincs elrablásának, 40 mázsányi kolosszusba öntötték az aranytartalékokat, úgyhogy ezeket az aranytömböket csak különleges emelődarukkal lehet a vagonokba be- és a vagonokból kiemelni. Így szállítják szoros katonai fedezet mellett gépfegyverektől és repülőgépektől kísérvé az aranyat a kikötővárosból Fort Natba, hogy ott újra a föld alá rejtésük, ahonnan származott.

Fura rekordok

Vigyázat, kérem! Világot se higgye senki, hogy én a sport vagy a testedzés ellen-sége vagyok, oh nem, csupán a túlzott rekordhajhászást kifogásolom. A Nincs-Yobb-Nála nevű japán csodafutó 7.1 másodperc alatt végigszáguldhat a száz méteren, de hát mi öröme van benne? Magam is gyakorlott versenyző vagyok, hiszen minden reggel lélekszakadva rohanok be a szerkesztőségbe, mégsem érzem soha különösebb élvezetet. Igaz, hogy rendszerint utolsónak érek a célba. Aztán hencseghet Jim Dromedar, amerikai néger súlyemelőbajnok, hogy ő 206 kiló és 42 deka vasat képes egy szuszra fel-emelni, mit ér mindez, ha a fizetésemet egy vassal sem tudja felemelni. Pedig ez volna a kunszt! Így tehát ökelme nekem nem inponál.

Azok a rekordok már jobban hatnak rám, amelyekben némi ötletet, szellemességet vagy rendkívülit lehet felfedezni. Ezért szeretném megszorítani kezét annak a haitii postamesternek, aki a világ leghosszabb nevével rendelkezik: Kophokohoakimiokewo-csakemahajnok Dávidnak hívják ugyanis, ám ő egyszerűség kedvéért kissé összevontan: Kophokimiocakahajnoknak becézeti magát. Ezt mégis könnyebb kiejteni. Ezzel szemben Hollandiában van egy falu, amelyet Y-nek hívnak és Kína egyik tartományát U-nak nevezik. Röviden, de velősen!

Most olvasom, hogy a fán ülés rekordját egy W. N. Kelly nevű amerikai fiatalember állította fel, aki kerek 40 napig csücsült egy szilvafa tetején. Birta volna még tovább is a fickó, de már rettenetesen unatkozott, másrészt pedig a csósz lekergette, mert a szilva érné kezdett és attól félték, hogy Kelly meg-eszi a termést. Most aztán kénytelen széken üldögdélni a szegény pára. Tolószéken, persze!

Minden hölgy örömmel veheti tudomásul, hogy a legtöbbet mégsem ők, hanem egy newyorki henteslegény tud beszélni, aki hosszútávbeszélőversenyen lett győztes. Öránként öt percig szüneteltetni lehetett a dumát, egyébként fúrt fecsegnie kellett. Ki-ki, amiről akart. A sikerdús mézárósjelölt 82 órán keresztül állandóan ezt hajtogatta: „Holnap szép idő lesz! Szép idő lesz holnap!” Mikor aztán rájött arra, hogy a három napig tartó szíves felszólításának sem lett eredménye, mert az eső esni kezdett, — ő is összeesett. Azt mondják, hogy a győzelem után két napig nem szólt egy szót sem, azt is halkan mondta.

Ezek után nincs mit csodálni azon, hogy az amerikai B. Smith nyerte el a hintaszék-bajnokságot is, mert 882 óráig ringatta magát a hintaszékben. Egy texasi biztosítási ügynök pedig a nemalvás versenyén győzött: 154 órán keresztül sikerült egyfolytában ébren maradnia. Ez alatt az idő alatt 36 pohár feketekávévet ivott meg, elszívott 813 cigarettát, megfejtett 172 keresztretjévényt, majd elszenderedett. Az hírlik, hogy a tévalvás rekordját is ő fogja felállítani, mert már egy hete durmol és egyelőre baltával sem lehet kiverni ágyából.

Már majdnem megijetem, hogy minden rekordot Amerika visz el, szerencsésére Franz Bumli bajor állampolgár elcsípte a jenkik elől a sörvás bajnokságát. A derek kocsmáros 106 pohár sört szürcsölt fel egy marathoni sörváson, amely után magán-szorgalmából még benyakalt másfél liter burgundit, mert ezt nagyon szereti. A sört, no azt éppen hogy csak megissza! Hasonlóképpen derült a szívem Helen Boons nevű kis-asszony szép eredményén, aki fürdőruhában másfél napig ült egy jégtömbön. Az első tíz óra után eléggé hűvösen bár, de nyilatkozott az újságíróknak, aztán fagyosan elzárkózott minden interjú elől. Mikor a 38 óra után kiolvasztották a jégtömböt, már nagyon ridegen viselkedett, ezért gyorsan feljötték, mire engedett hidegségéből. Hatszáztíz férfi kérte meg egyszerre a kezét, hát hagyja, ez a lány a jó pártit, aki még a jéghátán is megélt!

Sz. K.

K. A.

Nem „bűvös varázslat” a láthatatlanság

Egy német mérnök felfedezte a láthatatlanná tevő elektromos sugarakat. — Ismét beteljesedett a nagy álmodozók fantáziája

A mai kor embere már nem tartja lehetetlennek, hogy olyan merész fantáziájú írók, mint pl. Verne vagy Bellamy álmai valóságokká is váljanak. A technika századában már csodálkozni is elfelejtünk, hiszen nap-nap után új találmány felé kell fordulnia érdeklődésünknek. Azonban nem mehetünk el szó nélkül egy gráci mérnök legújabb találmánya mellett, amely eszünkbe juttatja gyermekfantáziánk egyik legkedvesebb alakját, a varázsserejű törpekirályt és a németek hősi eposzában, a Nibelung-énekben nagy szerepet játszó „Tarnkappe”-t, (a láthatatlanná tevő köpeny, melynek segítségével Siegfried az óriást is legyőzi.)

Ez a gráci mérnök olyan sugarakat fedezett fel, amelyekről a tárgyak láthatatlanná lesznek. Egyelőre ez a találmány csupán reklám-célokat szolgál. Bécsben, a napokban megtartott egészségügyi kiállítás érdeklődésének középpontjában a drezdai Egészségügyi Múzeumnak híres „üvegembere” mellett az emberi szellemnek ez a legújabb vívmánya állt.

Minden „boszorkányosság” és szemfényvesztő fogas nélkül, csupán elektromos sugarak segítségével minden szem számára láthatatlanná lehet tenni a környező tárgyakat. A sugarak egyszerűen szétömlenek a levegőben, feloldódnak és eltűnnek a szemtől. Hogy milyen tárgy az, amelyet elnyelnek a sugarak, az teljesen mellékes. A kísérlet a következőképpen megy végbe: Amit a szemlélő — mondjuk: zsebórát, gumilabdát, játé-

babát — láthatatlanná akar tenni, azt mind egy reklámtábla elé helyezik és ezeknek a titokzatos sugarak hatásának teszik ki. A tárgyak, amint ezek a sugarak érik, érdekes változáson mennek keresztül; arnyyszerűen átlátszókká válnak, úgyhogy a mögöttük levő táblán a felírást rajtuk keresztül el lehet olvasni, majd néhány másodperc múlva teljesen eltűnnek szemünk elől. Azt gondolja az ember, hogy eltávolították azokat, de rövid időn belül újra felmerülnek a tárgyak körvonalai, majd ismét teljes valóságban előtűnnek állnak változatlanul ugyanazon a helyen, ahová helyezték őket. A legmegragadóbb az, amikor a kísérlet tárgya az emberi kéz. Először, mint egy fényes izzólámpa leng ide s oda, majd mindinkább homályba vész a fény, míg végül semmi fényforrás nem látszik többé. Fokozatosan újra láthatóvá válik a kéz, mely tulajdonképpen nem mozdult ki helyéből.

Igen érdekes, hogy a „csodasugaraknak a fel-találója, illetve felfedezője a kíváncsi érdeklődők előtt begombolkozik. Addig nem enged bepillantást művébe, míg nem kapja meg találmányára a világszabadalmazást, azonban meggyőző hitelességgel biztosít arról, hogy valóban elektro-mos sugarakkal és nem tükörreflekkessel dolgozik. A sugarak előállításához egy mesterségesen világított, a nap számára áthatolhatatlan tér szükséges. A tárgy maga azonban élesen meg lehet világítva. A sugarak csak akkor mondanak csütörtököt, ha izzó ércből vagy gyertya-, illetve gőzlángból kapják a világot. Nevezett fények erősebbek és nem engedik magukat legyőzni. Az elektromos egónél más az eset. Itt a fényforrás egy légüres térben van, amely nem tudja befolyásolni a sugarak hatását és csak néhány pillanatig fejt ki ellenállást.

Hogyan állítják elő ezeket a sugarakat? Váltoárammal; egyenárammal még nem sikerült létrehozni. Azonban még az egész találmány gyermekcipőben jár és előre nem lehet kiszámítani, hová fog fejlődni. Egyelőre csak meghatározott oldalról tudja láthatatlanná tenni a tárgyakat. Minden további nélkül lehetséges lesz, hogy a napsugarak két embert egy távolabb ülő harmadik szemé elől eltűntessenek anélkül, hogy azok csak sejténék is, hogy velük mi történik és hogy az az ő látóhatárukát a legesekeleyebb mértékben is befolyásolná.

Hogy milyen fantasztikus lehetőségeknek nyit utat ez a találmány, azt nem is tudjuk végiggondolni. A reklám-technikába való felhasználása bizonyos tekintetben csak átmeneti állapotot jelent, hogy mintegy annak segítségével elő lehessen teremteni a további kísérletekhez szükséges anyagi eszközöket.

Most jelent meg!

HUZELLA ÖDÖN:

A REMEKMŰ HALÁLA

Katolikus művészeti tanulmányok. Gazdagon illusztrálva. Minerva kiadás, Cluj.

Ára: 60 lei.

Megrendelhető: könyvostályunkban.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hálódoboz: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 fillér.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefoni: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj szerkesztő: **dr Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszlevegővel válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Felhős idő, több helyen zápor, ugyanazon zivatar, a hőmérséklet alig változik.

MAPCONI UT A VATIKÁNBAN. Vatikánvárosból jelentik: A Vatikán négy főútnala közül az egyiket XI. Pius pápa rendelkezésére Marconi-útnak nevezik el.

A JUGOSZLÁV KORMÁNY AZ ÁLLAM HALOTTJAKÉNT TEMETTETI EL VARNAVA PATRIARCHÁT. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány tegnap este minisztertanácsot tartott, amelyen Stojadinovics miniszterelnök a két nappal ezelőtt elhunyt Varnava patriarcháról emlékezett meg. A minisztertanács egyhangulag magáévá tette Stojadinovics miniszterelnöknek azt a javaslatát, hogy az elhunyt Varnava patriarchát az állam a saját halottjának tekintse és állami temetést rendel el.

* Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe. Az oradeai Szent József fiúnevelő intézet felvesz elemi, Gojdu liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendszeres bentlakó növendékeket. Egészséges lelki és testi nevelés, gondos felügyelet, naponta több órás egyéni és csoportos korrepetálás, igen jó ellátás és állandó orvosi felügyelet. A hely biztosítása céljából tanácsos a növendékeket minél előbb előjegyeztetni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József fiúnevelő intézet igazgatója. Oradea, Str. Brătianu 7.

CSALÁDI DRÁMA A BANYAVIDÉKEN. Satu-Mare. Saját tud. Borzalmas családi drámáról tett jelentést a ferneziui csendőrség. A bilidari völgyben fekvő Firiza község lakossága éjjel egy óra után véltörzso sikoltozásra ébredt, mely Bucur Abrahám gazdálkodó háza felel jött. Többen oda szaladtak a egy sötét alakot láttak az ablakon kiugrani. A menekülő az erdő fái között tűnt el. A szomszédok behatoltak a házba s az egyik szobában szétroncsolt fejfel, vértócsában találták meg Bucur György negyvenéves gazdálkodót, aki szülei házában lakott. A konyhában rátaláltak Bucur Abrahámnéra, aki eszméletét veszítette. Amikor magához tért, elbeszélte, hogy férje üldözési mániában szenved. Azt hangoztatta, hogy felesége összejajtszik ellene a fiával, Bucur Györggyel s őt el akarják tenni láb alól. Este emiatt parázs veszekedés zajlott le az öreg ember és felesége között, amibe Bucur György is beleszólt. Apja ezért elhatározta, hogy mindkettőjüket megöli. Éjjel magához vette az egyik favágó fejszét és fia ágyához lopódzott. Három ütést mért az alvó ember fejére, majd felesége ellen fordult, aki fia hörgősére felébredve, kiszaladt a konyhába és segítségért kiáltott, mire a valószínűleg bomlotteszű öreg ember az ablakon keresztül elmenekült. Bucur György a halállal vívódik. A gyilkos apát keresi a csendőrség.

ELETÉBE KERÜLT AZ ELFELEJTETT CSOMAG. Timisoara. Saját tud. Daniloin Miklós. Baia Erculanehól való kereskedelmi utazó Lugojról hazafelé tartott. A vonatban vette észre, hogy egyik csomagját a lugoji pályaudvaron felejtette. Gavojdia állomáson tehát leszállt, hogy az állomásfőnök intézkedését kérje. A vonat már megindult, mire visszatért. A kereskedőnek még sikerült az egyik vagon lépcsőjére felugrania, de eleszűszott, a kerek alá került és azok mindkét lábát levágták. A szerencsétlent a caransebesi kórházba szállították, ott azonban csakhamar meghalt.

FELHŐSZAKADÁS ORADEÁN. Saját tud. Két napig tartó fűlledt és tropikus hőség után, hétfőn délben hatalmas felhőszakadás vonult végig a város fölött. A levegőtlen, kánikulai hőségben kevéssel 1 óra után könnyű áramlással megindult a szél és sűrű gomolygó, ólomszínű, esőterhes felhőket hajtott maga előtt. A felhők sebes áramlásában a levegő megettelt villamosfeszültséggel és sűrű cikázottak a villámok. Fél 2 óra tájban megeredt az eső s mintegy negyedóra hosszág tartott a felhőszakadás. A levegő hirtelen lehűlt, a városban patakokban áradt az esővíz. A hirtelen jött zápor csöndes és sűrű esővel ért véget. A vihar nem okozott kárt a városban.

Családi drámát okozott az alkohol. Braşov. Saját tud. Orsovean János, a Román Államvasutak tisztviselője vasárnap a választás után, ittas állapotban tért haza. Összeszólakozott fiatal feleségével, akit a veszekedés hevében zsebkésével mellbeszűrt. Az asszony állapota életveszélyes.

ÉHINSÉG FENYEGET SZÁZMILLIÓ EMBERT SZOVJETOROSZORSZÁGBAN. Londonból jelentik: A Sunday Chronicle jelentése szerint Szovjet-Oroszországban óriási éhínség uralkodik. Százmillió embert éh-halál fenyeget. Az idel termés teljesen elpusztult. Huszonötmillió hektár buzatermése teljesen megsemmisült. Az aratási és termés-gyűjtési gépek és berendezések teljesen csődöt mondtak. A vontató cséplőgépek teljesen használhatatlanok. A nagy veszteségért a szovjet a forgalom ügyénkséget hibáztatja, amely a rossz gazdasági gépeket forgalomba hozta.

Uj robbanások a japán-kinai feszültségben

Kinai banditák a japán katonák ellen. — Belekötés az amerikaiakba. — Ismét határvillongás az oroszokkal

Sanghaiból jelentik: Az utolsó huszonnégy órában ismét súlyosan kiéleződött a japán-kinai feszültség. A feszültségben átmenetileg bekövetkezett enyhülés után, most különböző incidensek következtében a helyzet még zűrzavarosabb lett.

Három súlyosabb természetű incidens teszi a helyzetet súlyossá. Az első esetben japán katonák elhurcolásáról van, a második esetben egy amerikai alattvaló súlyos bántalmazásáról és a harmadik esetben pedig újabb orosz-japán határvillongásról.

Az első incidens Sanghai nemzetközi negyedében történt, ahol eddig még ismeretlen kínai férfiak elhurcoltak egy japán matrózt.

Tiencinenben történt a második incidens, amelynek áldozatai amerikai állampolgárok. A japán rendőrség letartóztatott három amerikai állampolgárt, akik a kikötő közelében sétáltak. Attól tartanak, hogy ennek az incidensnek még diplomáciai folytatása lesz. Az újabb ja-

A kinai csapatok mégse vonulnak vissza. A japánok is folytatják a csapatszállításokat

Tiencimből jelentik: Japán katonai körökből szerzett értesülés szerint kinai részről egyáltalán nem mutatkoznak olyan jelek, mintha végre akarnák hajtani a hat nappal ezelőtti létrejött japán-kinai megállapodásban foglalt csapatszávonásokat. Peking körül a kinai csapatok még tovább is régi állásaikban vannak. Az utolsó huszonnégy órában Tiencinen kikötőjébe ismét több japán csapatszállító hajó futott be. Ezek a hajók csak részben hoztak katonákat s inkább hadianyagokat raktak ki a hajókról és pedig rendkívül óvatos elővigyázatosági intézkedések végrehajtása után.

Ugy hírlik, hogy az egyik japán szállítmányozási cég értesítést kapott a japán katonai hatóságoktól, tegye meg a szükséges előkészületeket ahhoz, hogy a legközelebbi napokban összesen százezer tonna hadianyag kirakását Tiencinenben végrehajthassa.

Tokióból jelentik: Japán hivatalos jelentés

BEOMLOTT A HID EGY TURAUTÓ ALATT Bócsból jelentik: Vasárnap délután a felső-ausztriai Mitteltahl község mellett egy rozoga fahíd beomlott egy tura-autó alatt. Az autó négy utasa: Sturminger mérnök, a Sellaer Deumler Művek vezetőjére feleségével, anyósával és sógorjével együtt a hullámokban lelta halálát.

BERNARD SHAW NYOLCVANEGY ÉVES.

Ma, hétfőn, ünnepli Bernard Shaw nyolcvanegyedik születésnapját. Még tavaly viccelődött a kora jelett, az idén melabusan jelentette ki, James Barrie, a Peter Pan költőjének halálára visszaemlékezve, — hogy most ő következik soron... Már nem úszik minden reggel és kevesebbet jár be vidéki otthonából Londonba, de még mindig kora reggeltől késő estig dolgozik, homloka ráncatlan, fehér szakállá gondosan ápolt és hozzon szemöldöke is harciasra ki van kelve: a nyolcvanegyedik esztendő a nyolcvanadikkal szemben nem hozott különösebb változást külsejében.

— Most már igazán öreg vagyok, — jelentette ki Shaw, — abból látom, hogy kezdenek — elfelejteni. Egy ismerősöm, akivel régen nem találkoztam, azzal üdvözölt, hogy: mi az, ön még mindig él?! S azonkívül ha a londoniak meglátnak valahol, úgy néznek rám, mint valakire, aki hasonlít Shaw-ra, azt fel sem akarják már tetelezni, hogy én magam vagyok. Hát azt pedig szégyenleném, hogy elfelejtenének. Mert meghalni nem szégyen, de elfelejtetni igen...

pán-orosz határvillongások szintén hozzájárultak ahhoz, hogy a helyzet súlyosabbá váljon.

NAGY RÉMÜLET MIAZAKI MATRÓZ ELHURCOLÁSA MIATT

Sanghaiból jelentik: Az itteni japán helyőrség egyik tengerészkatona, egy Miazaki nevű japán matróz nyomtalanul eltűnt. Valószínűnek látszik, hogy Miazaki matrózt kínai banditák hurcolták el. A városban nagy rémület uralkodik. A japán helyőrség mindent megtesz az eltűnt matróz felkutatására. Tömeges házkutatásokat rendez, az utcákon fegyveres barrikádokat állíttat fel. A kínai lakosság körében nagy pánik tört ki, mert attól tartanak, hogy a japánok szigorú intézkedéseket fognak foganatosítani. A kínai lakosság nagy tömegben menekül délre, ahol az angol rendőrség nagyszabású övintézkedéseket hajtott végre az esetleges összecsúszások megakadályozására.

szerint az észak-kinai japán helyőrség bombavető repülőgépei a hétfőre virradó éjszaka felvették a harcot a 38-ik kinai hadosztály csapataival.

HÉTFŐN ISMÉT KITÖRT A HARC A JAPÁN ÉS KINAI CSAPATOK KÖZÖTT

Sanghaiból jelentik: A hétfőre virradó éjszaka a japán-kinai csapatok között újból megindultak a harcok. Lafang városban kitört összefűzésen japán részről repülőgépek is beavatkoztak és résztvettek a harcban.

Japán jelentés szerint a kínai csapatok rálítottak a telefon-hálózatot javító japán katonákra és tüzelni kezdték rájuk. Erre japán csapat megerősítések érkeztek és visszaverték a kínaiak támadását. Az útközébe japán repülőgépek is beavatkoztak.

A Domei távirati iroda jelentése szerint a kínai csapatok elválták Peking és Tiencinen között a japán hadsereg távbeszűlő vonalát.

* **Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek,** elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gramm természetes „Ferenc József” keserűviz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Az orvosok ajánlják.

Az oradeai Szent Orsolya zárdában folyó év szeptemberében Montessori óvoda nyílik. Bővebb felvilágosítást ad a zárda előjárósága.

AGYONÜTÖTTE AZ ÜGYVÉDET, AKI KIFORGATTA VAGYONÁBÓL. *Kispest-ről jelentik:* A kispesti rendőrség vasárnap este 10 órakor kihallgatta Tar Lajos munkást, akit szombaton elfogott a rendőrség, mert rálőtt *Abonyi-Knopfaer* Dezső ügyvédre. Az ügyvéd bele is halt súlyos sérülésébe. A gyilkos azt hozta fel védekezésül, hogy egyáltalában nem volt célja, hogy halálosan megsebesítse az ügyvédet, csupán meg akarta félemlíteni, mivel az ügyvéd öt vagyonából kiforgatta. Tar Lajost átszállították a Markó-utcai fogházba.

Zárichi zárlat. Párizs 16.28 fél, London 21.66 fél, Newyork 435.50, Brüsszel 73.34 fél, Milánó 22.93 egyenlő, Amszterdam 246.30, Berlin 175.35, Bécs — schilling 82.20, Prága 15.21, Varsó 82.70, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Dr Csaba Margit:

Amit az édesanyának

tudni kell

A gyermek testi-lelki neveléséről, gondozásáról adott katolikus szellemű orvosi tanácsok.

Ára 125 lei.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Megdöbbenő szerelmi dráma Budapesten. *Budapest-ről jelentik:* A Lehel-utcai katonai állami kaszárnya épületében halálos szerelmi dráma játszódott le. Pribelszky Erzsébet nevelő Horváth Géza főhadnagy távollétében besurrant a főhadnagy lakásába és mikor Horváth Géza hazatért rálőtt a főhadangyra, akit könnyebben megsebesített. A nő ezután saját szájába lőtt és azonnal meghalt. Pribelszky Erzsébet még régen a főhadnagy családjánál volt nevelőnő. Mikor azonban a főhadnagy özvegyen maradt, háztartását felosztatta és a leány is más családhoz került nevelőnőnek. A pesti napilapok azt a hírt közlik, hogy most került nyilvánosságra, hogy Horváth Géza főhadnagy újabb házasságot készül kötni és egy előkelő budapesti leányt vesz feleségül. Lehetséges, hogy ennek a készülő házasságnak a híre vezette Pribelszky Erzsébetet végzetes tette elkövetésére.

KIRÁNDULÓK SÜLYOS SZERENCSETLENSÉGE A JAD VÖLGYEBEN. (Oradea.) Könnyen véget érhet a szerencsétlenség történet vasárnap a Jad völgyében. A Stana de Valen tartózkodó Román Károly oradeai nyomdatulajdonos fiával egy kirándulótársaság elé ment keskeny-vágányú kis hegyi vasuton. Utközben a hegyen lefelé a fék elromlott és a két kocsiból álló szerelvény nagy sebességgel rohanni kezdett lefelé. Román Károly és fia megijedtek és kinyitották a robozó treszinából. Fejükön és karjukon mindketten súlyosan megsebesültek. A kocsi több sikerült lefékezni, de közben több munkás is kiugrott a kocsiokból és valamennyien megsebesültek. A kirándulótársaságok már nem egy ízben panaszkodtak, hogy a hegyi vasut vezetését hozzá nem értő emberek kezére bízzák.

A SATUMAREI RÓMAI KATOLIKUS PÜSPÖKI KONVIKTUS (Str. Mihail Eminescu No. 1.) a következő tanévre is felvesz a satumarei állami román liceumba, az állami román kereskedelmi liceumba, vagy a református magyar liceumba iratkozó keresztény tanulókat. Evi tartás, mosás és orvosdíj 7650 lei. Papi pályára készülő szegénysorsú, jó tanuló diákok nagy kedvezményben részesülnek. ha ezt július 30-ig kérvényezik az intézet igazgatójától. Prospektust, kérésre küldünk.

Kiraboltak egy tárgy-muresi illatszertárat. Saját tud. Vakmerő betörést követtek el vasárnapra virradólag ismeretlen tettesek a tárgy-muresi állomáshoz vezető főútvonalon. Donszki Istvánné tulajdonát képező, Principele Carol utca 5 szám alatt levő illatszertárt álkulccsal felnyitották a betörők s az üzletben talált bőröndökbe csomagolták az illatszerket, szappanokat, zsilletpengéket, s más gumiarút. Valószínű, hogy megzavarhatták a betörőket munkájukban, mert a becsomagolt bőröndök közül csak három teletömött bőröndöt vittek el, míg más két bőröndöt becsomagolva, szállításra készen az üzletben hagytak.

VASUTI- ÉS VIZUMKEDVEZMÉNY A SATUMAREI MINTAVÁSÁRRA. Saját tudósítónktól. A satumarei Kereskedelmi és Iparkamara által rendezendő mintavásárra, amely augusztus 15-én nyílik és szeptember 1-ig tart, különböző kedvezményeket adtak. A kiállításra érkező áruk vasuti szállítása 75 százalékos kedvezmény mellett történik. A mintavásár idején 50 százalékos kedvezményt élveznek az utasok. Jugoszláviából és Csehszlovákiából ingyen vízzel jöhetnek a látogatók, míg a magyarországi, lengyelországi, ausztriai, németországi, görögországi és bulgáriai külföldiek részére félárú vízumot engedélyezett a külügyminiszter. A mintavásárral egyidejűleg különböző kongresszusokat és ünnepségeket rendeznek.

ELÁRVEREZIK BUDAPESTEN A HÍRES VIGSZINHÁZ-KÁVÉHÁZAT. *Budapest-ről jelentik:* A híres Vígsház-kávéházat hétfőn elárverezik. Érdekes, hogy a legendáshírű kávéháznak elárverezése egybeesik a kávéház 40 éves jubileumával. Ez a kávéház volt a Vígsház régi híres művészeinek, háztárszervezőinek törzskövete. Ide jártak Fenyvessy Emil, Hegedűs Gyula, Vendrey Ferenc, Molnár Ferenc és a többi nagy színészek és írók. Hónappal ezelőtt fizetési zavarokba került és ezekből sehogysem tudott kievickélni.

Sátoros cigányok között talált menedéket a szökött katona, aki összetűzött az üldözésére kiküldött járőrrel. (Tg.-Mures). Ciura Dominic katonára már többször megszökött ezredétől. Legutóbbi szökése után utonállásra vetemedett és sátoros cigányok között keresett menedéket. Üldözésére egy katonai járőrt küldtek ki Moldovan P. tizedes vezetésével. A katonai járőr nyomára is jutott a szökött katonának Senghel mezőségi községben. Az őrjárat körül fogta a sátoros cigányok táborát a falu végén, mert a nyomok oda vezettek és felszólította a cigányokat, hogy adják ki a katonaszökevényt. Ciura erre jelentkezett is, de nem volt hajlandó megadni magát. Formális foggyverharc kerekedett a járőr és a szökevény között. Végül is a katonai járőr egyik tagjának golyója leterítette Ciurat, s így került kézre a mindenre elszánt katonaszökevény, akit beszállítottak a tárgy-muresi katonai kórházba.

Kávéházakban, vendéglőkben kéri mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Az amerikai Oglethorpe egyetem elnöke különös tervvel foglalkozik. Kriptaszerű épületet akar emelni, amibe korunk kulturvímányait zárnák el. Lapokat, gramofonlemezket, könyveket, képeket, stb. helyeznének el ott és a kriptát csak 8413 év múlva bontanák ki, hogy az utókor számára megőrizze a mai kor kulturvímányait.

Jugoszlávia kilizette a Timis-Torontál megyék felosztásával kapcsolatos kártalanítást

Timisoara. Saját tud. A megyefőnökség értesítést kapott, hogy Timis-Torontál megye részére nyolcszáz ezer dinárt fizettek be a belgrádi nemzeti bankban. A megye ezt az összeget azon megegyezés alapján kapja, amelyet Románia és Jugoszlávia Timis és Torontál megyék felosztásával kapcsolatban az elszámolásra vonatkozólag kötöttek. Miután ezen megyék egy része Jugoszláviának jutott, az ottani megyei ingatlanok fejében a timisoarai megyefőnökségnek hárommillió és kétszáz ezer dinár jár. A megyefőnökségnek Jugoszlávia már több részletet ki is fizetett, a most jelzett összeggel pedig ez a követelés teljes kiegyenlítést nyert. Jugoszlávia tehát pontosan teljesítette vállalt kötelezettségét. A megye nagybárára hitelezésekre és közegészségügyi célokra fordította a Jugoszláviából kapott pénzt. A megyék felosztásával kapcsolatos egyezménynek csak egyik pontját nem teljesítette még Jugoszlávia: az erre a területre szóló megyei levéltári anyag átadása nem történt meg. A múlt évben több adaraskományt küldtek ugyan, de ki-tűnt, hogy ezekben mindössze községi anyakönyvi másolatokat küldtek. A torontálmezei levéltár Nagybácskerekben van, régi helyén s az iratokat, hír szerint már osztályozzák is, hogy ki-határozzák a Románia-ba szóló anyagot. Timis megye levéltárát a szerb megszállás vége felé vitték el Timisoaráról Jugoszláviába. Erről a levéltárról sokáig azt gondolták, hogy teljesen nyomra vesztett. Hír szerint azonban megkerült és javarészt rövidesen visszahoznák Timisoarára.

Riasztó sortűzzel kényszerítettek visszatérésre a constantai kikötőben egy zárlat alatt levő s szökni akaró svéd hajót

Bucuresti. Saját tud. A „Lola” nevű svéd hajó, amely a Kelet részére fegyverrakományt szállít, napok óta zárlat alatt van a constantai kikötőben. Tegnapi éjjel azonban meg akart szökni, de a parti őrség riasztó sortűzket adott le, mire a kikötőkapitányság kis őrhajói utána eredtek és visszatérésre szólították fel a hajót. A „Lola” azonban csak akkor engedelmeskedett, mikor a kikötőben lévő hadihajók is megismételték a felszólítást. Végül visszatért a parthoz, ahol most hadihajó őrzi. A svéd hajó parancsnokát és tisztjeit kabinjaikban őrizetbe vették.

Felvétel a ferences papnövendékek közé

A Szent Ferenc-reng tagjai lelkipáspörtök-dással, külső és belső missziók, lelkiyagorlatok tartásával és tanítással foglalkoznak. Aki hivatást ér ez mindezen foglalkozásra és a jó Istennek akarja szentelni magát, jelentkezhet felvételre.

A Kollégium Szeráfikumba, a Rend belső intézetébe, lehet kérvényezni a gimnázium bármelyik osztályába (I—VIII.)

Egyenesen az unjokok közé felvételt nyernek, akik a gimnázium VIII. osztályát elvégezték. Szükséges okmányok ezek: 1. Keresztlevél; 2. bérmentési bizonyítvány; 3. születési kivonat a polgári anyakönyvi havataltól; 4. állampolgársági bizonyítvány; 5. erkölcsi bizonyítvány a lelkész-től külön lezárt borítékban; 6. orvosi bizonyítvány, különös tekintettel a szemek, fogak és tüdő egészségi állapotára; 7. iskolai bizonyítvány; 8. szülői beleegyezés, melyben az is ki van tüntetve, hogy a szülők szerzetbe vonult gyermeküktől, vagy a szerzettől, anyagi támogatást nem várnak. Pályázni öhajótk küldjék be kérésüket legkésőbb július 31-ig ezen címre: Ferences Tartományfőnökség, Cluj, Str. Franciscanilor 1.

Szerkesztői üzenetek

F. E. Reghin. Nagyszerű párizsi társasutazásunkat szeptemberben esetleg újra megrendezük. Erről mindenesetre idejében fogjuk lapunk útján értesíteni olvasóinkat.

KÖZGAZDASÁG

Ausztria megakadályozza a román benzin bevitelét

Nem szállították le a romániai benzin vámját

Bucurestből jelentik: Bécsből érkezett távirat az osztrák kormány intézkedéséről számol be, amely súlyosan befolyásolja a román és osztrák államok közötti eddig zavartalan gazdasági harmóniát. Az osztrák kormány leszállította a benzinbehozatal vámját, de kivételt tett a romániai származású benzinnel, amelyre nézve

a régi jelentékeny magasabb vámot hagyta meg.

Az intézkedés indokolása az, hogy a romániai benzinre kisebb a szállítási költség, mint a tengerentúli árura és magasabb vám mellett is elbíri a versenyt.

Az ügy előzménye az, hogy az osztrák benzin-nagykereskedők kérték a benzin árának felemelését, de ehhez a kormány nem járult hozzá, mert a magas benzin veszélyeztette volna az osztrák turisztikai érdekeket. Így a nagykereskedők a vámleszállításnál nyertek rekompenzációt. Az ügy ilyen elintézésé

a román benzinexport bőrére megy,

mert a kedvezőbb vámtétellel dolgozó tengerentúli és longyel gyárak versenytársaként lépnek fel a román importőrökkel szemben, úgyhogy azok alacsonyabb áron lesznek kénytelenek eladni, ha az osztrák piacot megtartani akarják.

Növénytermelés és talajművelés

A nemes búzavetőmagnak elfajzása elleni védekezés

Gazdáink részéről állandó panasz tárgyát képezi a nemesített búzák gyors elfajzása, minek következtében éppen azon jó tulajdonságok mennek veszendőbe, melyekért azokat többi fajtával szemben előnyben részesítették. A több és jobb termelés korában nem hagyhatók figyelmen kívül a kitenyésztett fajták ezen tulajdonságai, mert ezek holdankénti pár száz kiló terméstöbbletet magas hektoliter súlyt és sikértartalmat jelentenek, ennek következtében több bevételt is a termelő részére. A nemes búzavetőmagnak elfajzásának nem a fajtulajdonságok ingadozása az oka, mert hiszen nemesített búza elnevezés alatt csak az szerepelhet, amelyek az állami növénytermesztő állomások kísérletei és véleményezése alapján kerül forgalomba, sem pedig a szél általi beporzás, mert a búza rövid ideig és rejtve virágzik, hanem az egyes munkálatok felületes keresztülvitele, a rend és tisztaság elmulasztása. Vetésnél különös figyelem fordítandó a gép tökéletes tisztaságára, valamint a zsákokra, mert a varrás, foltozás helyén könnyen meghúzódik idegen mag. Aratáskor minden vetőmagnaként használandó búzát saját vetésé-

ből készített kötéllel kössék be és ne menjenek bele a szomszédos búzatáblákba. Hordáskor, a búza nagymértékben ki van téve a fajtakeveredésnek. A fenékdesszán különböző szállítványokból visszamaradt kalászok és szemek maradnak, melyek elősegítik a fajták keveredését. A szekerekről a farlora lehulló kalászoknak is káros hatásuk van, sőt szél esetén nemcsak az útszéleket, hanem a földek belsejét is megfertőzik nemkívánatos fajtával. A cséplést jókarban lévő és új géppel kell végezni, mert fontos, hogy az könnyen tisztítható, így sem az egy gazdaságban termesztett, sem pedig az idegen fajták szemei nem keveredhetnek össze. A magtárak gabonások tisztántartása sem mulasztandó el, már csak azért sem, mert azt a sziszik, mely elleni védekezéshez is meg kell vonni. Végül rámutatunk a tisztító és csávázó munkák pontos keresztülvitelének fontosságára, mert említenünk sem kell, hogy ezeket vetés előtt végzik s ha a gépekben és csávázó hordókban idegen, nem kívánatos fajtájú szemek vannak, kárba veszi az egész évi elővigyázat és fáradság.

A takarmánymész adagolásának fontossága

Állataink, főleg a növendék állatok takarmányozásánál nagyon fontos, hogy takarmányukban elegendő mésztartalmat kapjanak. A jó réti széna a lóhere, lucerna, a hüvelyesek szálmája, mézben elég gazdag, elemben a tengeri, árpa, rozs, zab, buza, burgonya, répa, melasz, a korpák, répaszelet és a gabonaszalmák és polyvák mézben szegény takarmányok. A rétiszenán és legelőn tartott állat, rendszeres körülmények között elegendő mészhöz jut. Igen száraz, aszályos évben, amilyen az idén is van, a széna és legelőfű sem tartalmaz elegendő meszt. Az EGE vezetősége legutóbbi körutójain azt tapasztalta, hogy kisgazdáink állatainál a csontképződés nem megfelelő. Sok vékonyosontu állatot láttak. Ezért kötelességének tartja a gazdatársadalom figyelmét felhívni a szénsavas takarmánymész felhasználásának fontosságára, különösen a növendék-jószág felnevelésénél. Állatfajonként a szénsavas mézből a következő mennyiségeket szokták adagolni fejenként és naponta: malaának 1—3 hónapos korban 10—15 gr., 3—10 hónapos korban 20—40 gr. Süldőnek 10 hónapos korban 40—70, vemhes és szoptató kocának 20—70, csikónak első életévében 20—30, borjúnak és növendék szarvasmarhának 15—50, vemhes és tejelő tehénnek 50—150, báránynak 10—15, tejelő juhoknak és kecskének 15—30, tojtyukának és más baromfinak 2—10. A szénsavas víz a kissé megnedvesített takarmánnyal, főleg abrakkal összekeverendő, szá-

razan leperog a takarmányról. Vigyázzunk, hogy ne tévesszük össze a szénsavas takarmánymészt az égetett mészből készült oltott mésszel, mert utóbbi erősen maró hatású és állatainkkal etetni tilos és káros. Az EGE a székelyek lakta területen, ott, ahol a kisgazda közönséget nagyjértékű tenyészbikák importálásához segítette, szarvasmarha tenyésztő társaságokat alapított, törzskönyveléssel és tejlési ellenőrzéssel kapcsolatosan. Ilyen szarvasmarha tenyésztő társaság alakult a múlt hónap végén Casinban és Bükkösön, podoliai fehér szarvasmarha nevelésének feljavitása érdekében. Gheorgheniben és Aita-Maren a szimmenthali tájfajta szarvasmarha minőségének feljavitása érdekében szintén alakult szarvasmarha tenyésztő társaság.

Vontatottan halad az aratás Szovjet-Oroszországban. Moszkvából jelentik: A szovjetunió területén július 10-éig összesen 7,4 millió hektáron fejezték be az aratást, ami az összes vetésterületnek kerek 8 százaléka. Ukrajnában az aratási előirányzatot 27, az Azov-vidéken 22, Ordonikidzsében 25, a Krimben pedig 62 százalékig végrehajtották. Megkezdődött az aratás már a sztalingrádi woronesi és kurszki kerületekben is, ugyancsak Dél-Kazaksztánban is. A szovjet mezőgazdasági népbizottsága azonban egyáltalán nincs megelégedve az aratás haladásával és ismételt rámutatunk arra, hogy az aratás tüllassan halad előre, amit a rendelkezésre álló kevés aratógéppel magyaráznak.

Engedély nélkül tilos diófát kivágni

Oradea. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium rendkívül szigorú rendeletet adott ki a diófák védelmével kapcsolatban. A rendelet, amelyet alább ismertetünk, most érkezett meg a Mezőgazdasági Kamarához. A földművelésügyi minisztérium szigorúan megtiltja a diófák kivágását. Ezt csak akkor lehet eszközölni, ha a földművelésügyi minisztérium vagy a Mezőgazdasági Kamara ad engedélyt bizonyos indokolt esetben. Abban az esetben, ha valamilyen oknál fogva a tulajdonos az erdőben akar diófákat kivágni, az erdészeti felügyelőséghez, ha pedig kertben, mezőn van a diófa, akkor a Mezőgazdasági Kamarához kell benyújtani az erre vonatkozó kérelmet. A kérvényben részletesen fel kell tüntetni, hogy a kivágandó diófát a vihar rongálta-e meg vagy kiszáradt-e? A kérvényező a kivágatási engedély kézhezvételekor kétszáz lelt garanciaképpen köteles befizetni a letéti pénztárnál, ezenkívül kötelezvényt kell adnia arról, hogy három diófát ültet a kivágott fa helyébe. A diófa kivágásáról értesítendő a mezőgazdasági hivatal, amely forgalmi bírcát ad ki, csakis ennek alapján eszközölhető a szállítás. Azokat a szállítókat, akik a szükséges okmányokat felmutatni nem tudják, szigorúan megbüntetik. A minisztérium a rendőrséget, a mezőgazdasági és erdészeti szerveket bízta meg annak ellenőrzésével, hogy engedély nélkül diófát senki se vágathasson ki. A rendelkezés ellen vétőket 1500—3000 leies pénzbírsággal sújtják.

Piac és értékesítés

Búza. Az utóbbi néhány nap lefolyása alatt a búza ára, mely — előzőleg 470 leig emelkedett váratlanul 2000 lejei zuhant. A japán-kinai háború hírére minden oldalról óriási vásárlások indultak meg, s a konfliktus elintézése természetesen maga után vonta a részleges és átmeneti arcesést. A gyenge búzatermés következményeképpen az árak nemcsak, hogy tartani fogják magukat, hanem rövidesen újabb áremelkedésekről számolhatunk be. Ardealban a búza ára feladó állomásokon 450 lei, Brailában 510 lei, Constantában 510—530 lei, 80—81 kg-os fajsullyal.

Kukorica. A minisztertanács csütörtöki ülésén Sasu földművelésügyi miniszter jelentése után elhatározta, a kukorica kivételének azonnali hatállyal történő letiltását. Indokoláskeppen felhívták, hogy az idej gyenge kukoricatermés még a belföldi szükségletek fedezésére sem elegendő. A letiltó végzés után a kukorica ára is emelkedő irányzatot képvisel. Ardealban a kukorica ára a feladóállomásokon 330—350 lei. Arpa. Az eddig ugynevezett próbacséplések kedvezőtlen terméseredményéről számolna be. Minden vonalon nagy keresletnek örvend, ára Ardealban 340—350 lei. Basarabiában, Brailában 380 lei. Gyümölcs piac. Az ökirályságbeli almakereskedők már nagyban érdeklődnek az ardeali piacokon előreláthatólag jó árat fizetnek az idej termésért, mert nálunk szinte beszélni sem lehet almatermés kilátásáról Csehszlovákia az idén is nagy mennyiségben fogja vásárolni a romániai gyümölcsöt. Szőlőkivitel. A kiviteli Szövetkezetek Központja engedélyt kért és kapott nagyobb mennyiségű szőlőnek kompenzációs uton történő kivitelére.

Megjelent!

A szövetkezés szervezéséről szóló törvény

Az érvényben levő teljes román szöveggel, magyar fordításával és tartalomjegyzékkel.

Kiadta és fordította:

Dr. Borbély Lajos, ügyvéd

Ára 125 lei és portó.

Kapható: könyvostályunkban.

SPORT

A futballban nincs lehetetlen...

Ferencváros-Austria 6:1 (2:1)

Lelkes játékkal, még a „minden idők legjobb kupacapatát” is le lehet hengerelni

Budapestről jelentik: A Ferencváros múlt heti háromgólos veresége után, még a legelfogultabb fradisták sem remélték abban, hogy a zöld-fehérek behozzák ezt a nagy gólkülönbséget. Az Austriát már „minden idők legjobb Közép-Európa Kupa csapatának” nevezték ki és szinte egy napon sem merték emlegetni az összeállítási nehézségekkel is küzdő Ferencvárossal. A futballban azonban nincs lehetetlen. A Ferencváros oly nyugodtan és biztosan hengerelte le a verhetetlennek hitt osztrákokat, — akárcsak az emlékezetes húsvéti tornán. A legmerészebbek is csak esetleg a három gólos győzelmet remélték titokban s arról még csak álmodni sem mertek volna, hogy a három gólon kívül még háromat is lőnek a Ferencváros csatárai.

Nem a szerencse kedvezett a pesti zöld-fehéreknek, hiszen végig ők voltak az urak a pályán, hanem a lelkesedés és a csapat híveinek pillanatra sem szűnő biztatása vitte győzelemre a Ferencvárost. Ez után a mérkőzés után, nem hisszük, hogy a Lazio oly nyugodtan és magabiztosan várná ellenfelét a döntőbe.

Mert a Ferencváros győzelme igazi csúcsteljesítmény. A nagy mérkőzést egyébként a következő összeállításban játszották le a csapatok:

Ferencváros. Hada — Tátra, Korányi, — Hámori, Polgár, Lázár — Táncos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

Austria. Zóhrer — Andritz, Sesta — Adamek, Mock, Nausch, Riegler, Stroh, Sindelar, Jerusalem, Neumer.

A pályát — mint már mondtuk — mindig a Ferencváros uralta. A dörgő „hajrá

Fradi!” kiáltások közben kezdődött meg a mérkőzés és Kemény a hatodik percben már be is fejelte az első gólt Zóhrer kapujába. Az Austria ellentámadásai a jól működő védelem megakadtak. A 23-ik percben Kemény Toldihoz, ez Kisshez ad, aki lő, de a berohanó Sárosi megváltoztatja a labda irányát és az becsúszik a kapuba. (2:0). Ezután a Ferencváros kezdeti lendülete kissé ellanyhul és az Austria erősíti az iramot. A 43-ik percben sikerül is szépítenie az eredményen, amikor Riegler beadását Sindelar 20 méterről berugja (2:1).

Szünet után az Austria támad, de a Ferencváros csakhamar átveszi az irányítást s a 12-ik percben Sárosi Keményt kiteszi, ez bead és Kiss befejezi a harmadik gólt. (3:1). A Ferencváros erélyesen tovább rohamoz. A 14-ik percben Toldi kiugratja Keményt, akinek lapos lövése besurran a hálóba. (4:1). Most a Ferencváros behozta a bécsi hátrányt. Ez a tudat szárnyakat ad a csapatnak, míg az Austria mind szétesőbbben és idegebben játszik. A 32-ik percben Sárosi szökteti Táncost, aki bekanyarodva a kapu felé száguld, de lövés helyett a szabadon álló Sárosihoz adja a labdát, aki belövi az ötödik gólt. A 38-ik percben Táncos beadását Toldi fejezi a hálóba. (6:1).

A Ferencvárosban különösen a csatársor játszott kitűnően. Táncos a második féldőben csapatának legjobbjává volt. A halvesorban Hámory, a védelemben Hada tűnt ki.

Az Austria fölényeskedve kezdett s később már nem volt egységes. A szünet után erősen visszaesett. Nagy vereségének oka, hogy halvesora csődöt mondott.

USZÁS — VIZIPÓLÓ

Három országos rekord született a Iargumuresi úszóversenyen

Targu-Muresről jelentik: A targu-muresi MSE országos úszóversenyének első napja szombaton zajlott le. A verseny „legjobb” eredménye: három új román rekord. A részletes eredmények a következők:

100 méteres férfi gyors: 1. Hüll (ILSA) 1.04.4. 200 méteres férfi mell: 1. Aranyossy (MSE) 3.07.4. 200 méteres női mell: 1. Perlaky (MSE) 3.45.6. 4x200 m. staféta: 1. Targu-Mures A. 10.41.2. 100 méteres férfi hát: 1. Aranyossy (MSE) 1.18.6. Román rekord. 100 méteres női gyors: 1. Ballóné (MSE) 1.25.6. 50 méteres férfi gyors: 1. Békés (MSE) 0.27.3. 200 méteres férfi gyors: 1. Kelemen (MSE) 2.23.1. Román rekord. 50 méteres férfi mell: 1. Békés (MSE) 0.31.8. 100 m. ifjúsági gyors: 1. Veress (MSE) 1.08.8. Román rekord.

Tehetségkutató úszóverseny Aradon. A Hakoah, az Astra és a CAA úszószakosztályai vasárnap délután a Kulturpalota mögött lévő Mures szakaszon tehetségkutató versenyt rendezett. Az eredmények a következők: 100 m. ifjúsági gyors: 1. Jávor (Hakoah). 100 m. leány mell: 1. Hari-nyák (H) 100 m-en. gyors: 1. Paulus (CAA). 100 m. gyermek mell: Markovits (H) 100 m. ifj. mell: 1. Markovits (H) 100 m. ifj. hát: 1. Izsak (CAA). 100 m. gyermek gyors: Zelenák (CAA). 100 m. gyors, 15 évesek számára: 1. Hozdovits (CAA) 500 m. gyors senior: Paulus (CAA). 500 m. ifjúsági gyors: 1. Jan (CAA).

Vizipóló: Targu-Mures A.—Targu-Mures B. 8:2.

Oradea: ASE—ILSA 5:4 (2:1). A kevés edzéssel kiálló ILSA vereséget szenvedett. A gólokat Kürthy 3 és Fodor 2, illetve Bálint 3 és Molnár dobta. A mérkőzést szombaton játszották le.

Cluj: Hagzibor—ASE 4:3 (1:0). Góldobók: Kiss 2, Diamanstein és Sandro illetve Kürthy 2 és Fodor szerezt.

Victoria—UEC 3:2 (1:0). Mérkőzés a Cluj kerületi vizipólo bajnokságáért.

Belföldi sporteredmények

Barátságos mérkőzések:

Arad: CAMT—AMEFA 3:2 (3:0). A CAMT Aradon is megismételte a Ripensia elleni jétékát. Góllövők: Zsizsik, Molnár, Tóth, illetve Praczer és Cuculi.

Oradea. Crisana—Staruinta 5:1 (1:0). A Crisana megerősített együttese biztosan verte a kísérletező munkáscsapatot. A gólarány azonban kissé túlzott.

Lugo. CSML—Kinizsi ILSA 3:3 (0:1). A lugoji munkáscsapat sportünnepegyén a tartalékoltt Kinizsinek meg kellett elégednie a döntetlennel.

Freidorf: Freidorf—Vulturii 5:3 (2:2).

3:2 arányban győzött a Kadima a Gloria ellen a Camarasescu kupában. Aradról jelentik: A Kadima és a Gloria szombaton és vasárnap Aradon vívták meg egymással teniszeversenyüket a Camarasescu kupáért. A versenyt nagy küzdelem után a Kadima nyerte meg 3:2 arányban. A részletes eredmények a következők: Ungár (R)—Tereanu (G) 6:4, 6:4, 3:6, 6:0. Graznic dr (G)—Somló (K) 6:1, 6:2, 6:4. Ungár, Barta—Crainic dr, Tereanu 6:1, 6:4, 5:7, 4:6, 7:5. Tereanu—Somló 6:3, 6:2, 6:2. Ungár—Crainic dr 6:1, 6:4, 9:7.

OLASZORSZÁG HARMADIK VILÁGBAJNOKSÁGOT NYERT. Párizsból jelentik: Óriási küzdelem után dönt el a párbajtőr csapatvilágbajnoki verseny Párizsban. Végül is Franciaország és Svédország csapatával vivoit hármas holtverseny után: győzött Olaszország csapata: Végeredmény: 1. Olaszország 3 pont, 2. Franciaország 2 pont, 3. Svédország 1 pont, 4. Svájc 0 pont. A párbajtőr egyéni versenyek során a magyar résztvevők fele kiesett a selejtezőből. Továbbjutott Bay 4, Rerich 3 és fél és vitéz Bartha 3 győzelemmel. Dunay, Palócz és Henyey kiesett. A magyar versenyzők párbajtőrével állandóan baj volt. Ennek tulajdonítható a félsiker.

Aprehiedetése

Alkalmazás

Ügynök, ki fűszereket látogat, azonnal felvétetik, szép kereseti lehetőséggel. Leveleket „Ceai Import”, Timisoara, I. Piata Unirii 7. alá küldendők.

Gyógyszertár vezetésehez diplomás kisasszony kerestetik. Cim: Gyógyszertár, Gepiu, jud. Bihor.

Különféle

Eladó cimbalom jó állapotban levő. Oradea, Str. Porumbelului 11. szám alatt. Olesó áron. Pollmann.

Német kisasszonyt keresek vidékre gyermekek mellé. Román katolikus vallású és lehetőleg végzett tanítónőt. Fényképes ajánlkozást a kiadóhivatal továbbít.

Biztos megélhetés, elsőrendű fényképezési műterem, betegség miatt olesón átadó. Oradea, Keresztessy, Gen. Moşoiu 2. szám.

Órát olesón és jótállás mellett javít dr Bárdos, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 15-a.

Tarján órás és ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítások szakszerűen készülnek.

Adás-vétel

Eladó házhely Str. Benjamin Costache

Esztergapat 700 mm. csucs távolságu és 3 db oxigén tartály eladó. Oradea, Str. Barierii 18. Pogány telep.

MAGAS ARAT fizetek arany, ezüst, brilliant és gyémánt ékszerért. HERBST ékszerész, Oradea.

Gyermekocsit jó állapotban, veszek Cim a kiadóhivatalban.

Eladó házhely Str. Benjamin Costache Str. Take Jone a sarkán. Érdeklődni: Str. Nic. Jiga 50. Oradea.

Eladó két gyermekágy. Antal, Oradea, Strada Aurel Vlaicu 35. szám.

Lakás

2 szobás modern lakás kiadó. Oradea, Str. Delavrancea 10. szám.

Butorozott szoba, utcai, különbejárattal kiadó. Oradea, Str. Scoa lei 10. szám.

Központban egy urf 4 szobás modern magánház szeptember 1-15-ig kiadó. Érdekezni Nagy cipész, Oradea, Regele Ferdinand 47. szám alatt.

Juga halálos csapásnak, Filip Justin szörnyszülöttnek mondja a létszám-emelési határozatot

Clujról jelentik: Mint jelentettük, az létszámemelés az ardeali egyesületek között osztatlan megütközést keltett s az egyesületek között veszik fel a harcot a sérelmes határozat megváltoztatása érdekében. Juga Livius dr, a Ripensia és Filip Justin dr, a CAO elnökének nyilatkozatai a legélesebb hangon támadják a szövetség elleni menőgő intőzkedését.

— A szövetségi tanács határozatával szemben érthetetlenül áll a román sportvilág — mondotta Juga dr. — A határozatot nem tekinthetjük másnak, mint a román futballra mért halálos csapásnak, amely teljesen megakasztja a szőp megindult fellődést.

— Még vagyok nyűződve arról, hogy azok a felvilágosítások és érvek, amelyeket Tilea szövetségi elnök és Marinescu alelnök elé fogok tární, megkötik az eredményt s visszatérnek a határozatra, amely amellelt, hogy szabálytalan módon született, vésses következményekkel járna a román labdarúgásra.

— Csodálkozással és szomorúsággal értesültem a szövetség határozatáról — jelentette ki dr Filip Justin. — Még nem volt példa arra, hogy eny ilyen súlyos határozatot, ilyen meglepetésszerűen hoztak volna. A határozat a román futballnak a tíz évvel ezelőtti állapotokba való visszavetését jelenti.

— Olyan csapatokat soroztak be az A. ligába, amelyeknek semmi keresnivalójuk nincs ott. És olyan egyesületek mellé állították ezeket, amelyek évek óta nehéz áldozatokkal és vesztételes munkával dolgoztak a román futball fejlesztésén. A szövetségi határozat ellen teljes erővel fogunk harcolni, hogy megmentsük a román futballt az összeomlástól.